Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/6534

4.12.2025

USMERNENIA KOMISIE

Oznámenie Komisie: usmernenia k spôsobu praktického uplatňovania vymedzenia pojmov lokalita, prevádzkareň a zariadenie podľa článku 13 písm. h) nariadenia o portáli priemyselných emisií [nariadenie (EÚ) 2024/1244]

(Text s významom pre EHP)

(C/2025/6534)

Cieľom tohto oznámenia Komisie je pomôcť národným orgánom uplatňovať nariadenie (EÚ) 2024/1244. Právomoc záväzne vykladať právo EÚ má len Súdny dvor Európskej únie.

Usmernenia vypracovala Európska environmentálna agentúra s podporou svojho Európskeho tematického centra pre zdravie ľudí a životné prostredie. Komisia by chcela oceniť cenné príspevky členov expertnej skupiny pre nariadenie o portáli priemyselných emisií a pozorovateľov, ktorí sa aktívne zapájali a poskytovali neoceniteľné informácie počas celého projektu vrátane seminárov a písomných konzultácií.

OBSAH

Zhrnutie 4

1. Úvod 4

2. Geografická hierarchia 5

3. Vymedzenie pojmov 7

3.1. Lokalita 7

3.2. Prevádzkareň 8

3.3. Zariadenie 9

3.4. Časť zariadenia 10

4. Ako klasifikovať jednotky podávajúce správu podľa IEPR 10

4.1. Ako identifikovať priemyselnú lokalitu na účely oznamovania podľa IEPR 11

4.2. Ako identifikovať prevádzkareň na účely oznamovania podľa IEPR 12

4.3. Ako identifikovať zariadenie na účely oznamovania podľa IEPR 12

4.3.1. Stacionárna technická jednotka 13

4.3.2. Priamo súvisiace činnosti 15

5. Príklady odvetví 16

5.1. Odvetvie energetiky 16

5.2. Odvetvie odpadového hospodárstva 18

5.3. Lokalita s rafinériou a petrochemickým závodom 19

5.4. Farmaceutická lokalita 20

5.5. Vypúšťanie vody z viacerých zariadení v tej istej lokalite 22

5.6. Zariadenia na intenzívny chov hydiny alebo ošípaných a bitúnky 24

5.7. Odvetvia a činnosti, ktoré nespadajú do pôsobnosti IED 25

5.7.1. Stredne veľké spaľovacie zariadenia 25

5.7.2. Podzemná ťažba a súvisiace činnosti vrátane ťažby ropy alebo zemného plynu na pevnine alebo na mori (ak sa na ne nevzťahuje príloha I k IED) 25

5.7.3. Povrchová ťažba a dobývanie (ak sa na ne nevzťahuje príloha I k IED a ak plocha oblasti bezprostrednej ťažby predstavuje 25 hektárov) 25

5.7.4. Čistiarne komunálnych odpadových vôd (s kapacitou predstavujúcou ekvivalent 100 000 obyvateľov alebo viac) 28

5.7.5. Akvakultúra založená na vykrmovaní s ročnou výrobnou kapacitou nad 500 ton 28

5.7.6. Zariadenia na montáž a/alebo demontáž lodí a na nanášanie alebo odstraňovanie lodných náterov, ktoré majú kapacitu pre lode s dĺžkou aspoň 100 m 30

5.7.7. Elektrolýza vody na výrobu vodíka v priemyselnom meradle – zariadenia, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti prílohy I k IED 30

6. Záver 30

Zoznam skratiek

Skratka	Názov
CID	Vykonávacie rozhodnutie Komisie
CCGT	Plynová turbína s kombinovaným cyklom (*combined-cycle gas turbine*)
PSČ	Priamo súvisiaca činnosť
EEA	Európska environmentálna agentúra
E-PRTR	Európsky register uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok (*European Pollutant Release and Transfer Register*)
IED	Smernica o emisiách z priemyslu a chovu hospodárskych zvierat (*Industrial and Livestock Rearing Emissions Directive*)
IEPR	Nariadenie o portáli priemyselných emisií (*Industrial Emissions Portal Regulation*)
Inspire	Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (*Infrastructure for Spatial Information in Europe*)
LCP	Veľké spaľovacie zariadenie (*Large combustion plant*)
MCP	Stredne veľké spaľovacie zariadenie (*Medium combustion plant*)
MCPD	Smernica o stredne veľkých spaľovacích zariadeniach (*Medium Combustion Plant Directive*)
EHK OSN	Európska hospodárska komisia OSN
SO	(Spolu)spaľovanie odpadu
ČOV	Čistiareň odpadových vôd

ZHRNUTIE

V článku 13 písm. h) nariadenia (EÚ) 2024/1244 (ďalej len „nariadenie o portáli priemyselných emisií“ alebo „IEPR“) sa vyžaduje, aby Komisia s pomocou Európskej environmentálnej agentúry a po konzultácii s členskými štátmi vypracovala a pravidelne aktualizovala usmernenia na podporu vykonávania uvedeného nariadenia. V usmerneniach sa uvádza, ako v praxi uplatňovať vymedzenie pojmov lokalita, prevádzkareň a zariadenie podľa nariadenia.

Týmto usmerňovacím dokumentom sa poskytuje rámec presného a konzistentného oznamovania environmentálnych údajov z priemyselných lokalít v EÚ. Jeho cieľom je pomôcť objasniť: i) vymedzenie pojmov „lokalita“, „prevádzkareň“ a „zariadenie“ podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 1089/2010 ([1]) [Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (nariadenie Inspire)] jeho zosúladením s vymedzením pojmov v IEPR a ii) vymedzenie pojmu zariadenie v smernici o priemyselných emisiách (IED) 2010/75/EÚ, zmenenej smernicou (EÚ) 2024/1785 ([2]). V dokumente sa vysvetľuje, ako toto vymedzenie zapadá do hierarchickej štruktúry oznamovania, ktorá sa vyžaduje v rámci nariadenia Inspire v súvislosti so spoločným využívaním priestorových údajov.

Kľúčové oddiely obsahujú usmernenia týkajúce sa: i) identifikácie lokalít, prevádzkarní a zariadení; ii) opisu technických a prevádzkových prepojení medzi priemyselnými jednotkami a iii) určenia toho, kedy by sa viacero zariadení malo považovať za jednu prevádzkareň. V dokumente sa pozornosť venuje aj „priamo súvisiacim činnostiam“, ktoré by sa mali zohľadniť pri oznamovaní emisií zo zariadenia.

V týchto usmerneniach sa uvádzajú rôzne príklady na podporu oznamovania v rámci IEPR. Nie sú však vyčerpávajúce a nepokrývajú všetky možné prípady. Je na príslušných oznamujúcich orgánoch v jednotlivých členských štátoch, aby uplatňovali usmernenia s prihliadnutím na národný kontext.

1. ÚVOD

Nariadenie o portáli priemyselných emisií (IEPR) ([3]) bolo prijaté 24. apríla 2024 a nahrádza sa ním nariadenie o Európskom registri uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok (E-PRTR) ([4]). Zriaďuje sa ním integrovaný register uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok na úrovni EÚ, a preto sa ním vykonáva Protokol Európskej hospodárskej komisie OSN (EHK OSN) o registroch uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok ([5]), bežne označovaný ako Protokol PRTR alebo Kyjevský protokol. Prvé oznamovanie podľa revidovaného nariadenia sa uskutoční v roku 2028, keď členské štáty oznámia Komisii údaje o uvoľneniach a prenosoch, využívaní zdrojov a ďalšie kontextové informácie z priemyselných zariadení v rozsahu oznamovaného roka 2027.

IEPR prináša v porovnaní s E-PRTR zmenu úrovne oznamovania uvoľnení, ktorá sa presúva z úrovne prevádzkarne (ktorá môže zahŕňať jedno alebo viacero zariadení) na úroveň zariadenia. Umožní sa tak lepšie zosúladenie a konzistentnosť so smernicou 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách (IED), zmenenou smernicou (EÚ) 2024/1785 ([6]) [smernica o emisiách z priemyslu a chovu hospodárskych zvierat (IED)], ktorou sa regulujú priemyselné emisie prostredníctvom povoľovania zariadení. Prostredníctvom IEPR sa preto môžu lepšie podporovať ciele a vykonávanie IED a umožňuje sa hodnotenie účinnosti IED. Pri príprave týchto usmernení sa zohľadnil súhrn *odpovedí GR pre životné prostredie o vykonávaní smernice o priemyselných emisiách – kapitola 1* z 18. januára 2019 ([7]).

Očakáva sa, že prechod na oznamovanie na úrovni zariadení bude mať obmedzený vplyv na oznamovanie uvoľnení z väčšiny priemyselných činností, keď jedna prevádzkareň zahŕňa jedno zariadenie. V iných rôznorodejších a zložitejších situáciách budú potrebné usmernenia a odporúčania, ako reagovať na zmenu štruktúry oznamovania a ako v praxi uplatňovať vymedzenie pojmov lokalita, prevádzkareň a zariadenie podľa IEPR. Vypracovanie takýchto usmernení Komisiou s pomocou Európskej environmentálnej agentúry (EEA) a po konzultácii s členskými štátmi bolo stanovené v článku 13 písm. h) nariadenia IEPR.

([1]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A02010R1089-20231119.
([2]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A02010L0075-20240804.
([3]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1244&qid=1716560231787.
([4]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A32006R0166.
([5]) https://unece.org/DAM/env/pp/prtr/Protocol%20texts/PRTR_Protocol_e.pdf.
([6]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A02010L0075-20240804.
([7]) https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/cbcfa4fc-cb8e-4cd7-bf7a-cbba10c28fb4?p=1&n=10&sort=modified_DESC.

Cieľom tohto usmerňovacieho dokumentu je splniť túto požiadavku, a to: i) uvedením príkladov toho, čo je lokalita, prevádzkareň a zariadenie; ii) uvedením príkladov vzťahov medzi prevádzkarňami a zariadeniami v jednotlivých odvetviach a iii) poskytnutím odporúčaní, ako by sa mali uplatňovať a ako by sa malo s nimi zaobchádzať pri oznamovaní priemyselných emisií. Hlavným cieľom tohto dokumentu je zaistiť, aby priemyselní prevádzkovatelia a príslušné orgány členských štátov chápali v kontexte oznamovania podľa IEPR pojmy „prevádzkareň“ a „zariadenie“ rovnako. Dosiahnutím tohto cieľa sa zabezpečí väčšia konzistentnosť a presnosť oznamovaných údajov.

V tomto usmerňovacom dokumente sú uvedené rôzne príklady na podporu oznamovania podľa IEPR. Nie sú však vyčerpávajúce a nepokrývajú všetky možné prípady. Je na relevantnom príslušnom oznamujúcom orgáne v každom členskom štáte, aby usmernenia uplatňoval s prihliadnutím na národné okolnosti.

Usmerňovací dokument má túto štruktúru:

— v oddiele 2 sú opísané hierarchické úrovne oznamovania v rámci priemyselných výrobných lokalít,

— v oddiele 3 sú vymedzené jednotlivé hierarchické úrovne,

— v oddiele 4 sa vysvetľuje, ako identifikovať lokality, prevádzkarne a zariadenia na účely oznamovania podľa IEPR, a uvádzajú sa podrobnosti o technických jednotkách a technických prepojeniach,

— v oddiele 5 sa uvádza viacero príkladov vzťahov medzi prevádzkarňami a zariadeniami,

— oddiel 6 obsahuje záverečné poznámky a zoznamy zdrojov na účely ďalšieho poradenstva.

Vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2018/1135 ([8]) sa zriadil register priemyselných lokalít EÚ a tieto usmernenia majú dopĺňať príručku *Manual for Reporters for the EU Registry on Industrial Sites* (Príručka pre spravodajcov registra priemyselných lokalít EÚ) ([9]) a všetky jej následné aktualizácie. Príručka obsahuje všetky základné informácie na opis toho, ako by mali priemyselní prevádzkovatelia oznamovať príslušné toky údajov stanovené v IEPR a v smernici o emisiách z priemyslu a chovu hospodárskych zvierat (IED). Hoci sa tieto usmernenia môžu používať ako samostatný dokument, odporúča sa používať ich v spojení s Príručkou pre spravodajcov registra priemyselných lokalít EÚ.

Tento usmerňovací dokument sa nebude vzťahovať na agregačné pravidlá platné pre chov hydiny a ošípaných, ako sú stanovené v článku 70b revidovanej smernice IED. Ako sa uvádza v článku 70b ods. 2 IED, Komisia po konzultácii s členskými štátmi EÚ uverejní osobitné usmernenia „ku kritériám posudzovania rôznych zariadení ako jednej jednotky“ v tomto odvetví podľa článku 70b ods. 1 IED.

2. GEOGRAFICKÁ HIERARCHIA

Hierarchické oznamovanie priemyselných výrobných lokalít, ktoré sa vyžaduje podľa IEPR a vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2018/1135, vychádza z nariadenia Inspire (Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve) ([10]) a zahŕňa organizovanie a predkladanie informácií o priemyselných činnostiach štruktúrovaným spôsobom. Cieľom nariadenia Inspire je vytvoriť harmonizovaný rámec spoločného využívania priestorových údajov v Európe vrátane údajov o environmentálnych a priemyselných aspektoch. Priemyselné výrobné lokality sú rozdelené do kategórií na základe ich typov, činností a vplyvov na životné prostredie. Hierarchická štruktúra zvyčajne zahŕňa rôzne úrovne, ktoré umožňujú oznamovanie rôznych druhov informácií, ako je umiestnenie lokality, výrobné procesy a údaje o emisiách. Tento prístup uľahčuje konzistentnú integráciu údajov z viacerých zdrojov, čo umožňuje komplexnú priestorovú analýzu, cezhraničné porovnávanie a informované rozhodovanie o environmentálnych politikách a priemyselnej regulácii.

([8]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018D1135&from=SK.

([9]) Najnovšia verzia k 19. decembru 2024: https://cdr.eionet.europa.eu/help/euregistry/Documents/EU%20Registry_Manual%20for%20Reporters_v1.12.pdf.

([10]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A02010R1089-20231119, príloha IV, oddiel 8.2.

Štruktúrou údajov podľa nariadenia Inspire sa vymedzujú hierarchické vrstvy v rámci priemyselných výrobných lokalít na základe ich geografických vzťahov:

— výrobné lokality,

— výrobné prevádzkarne,

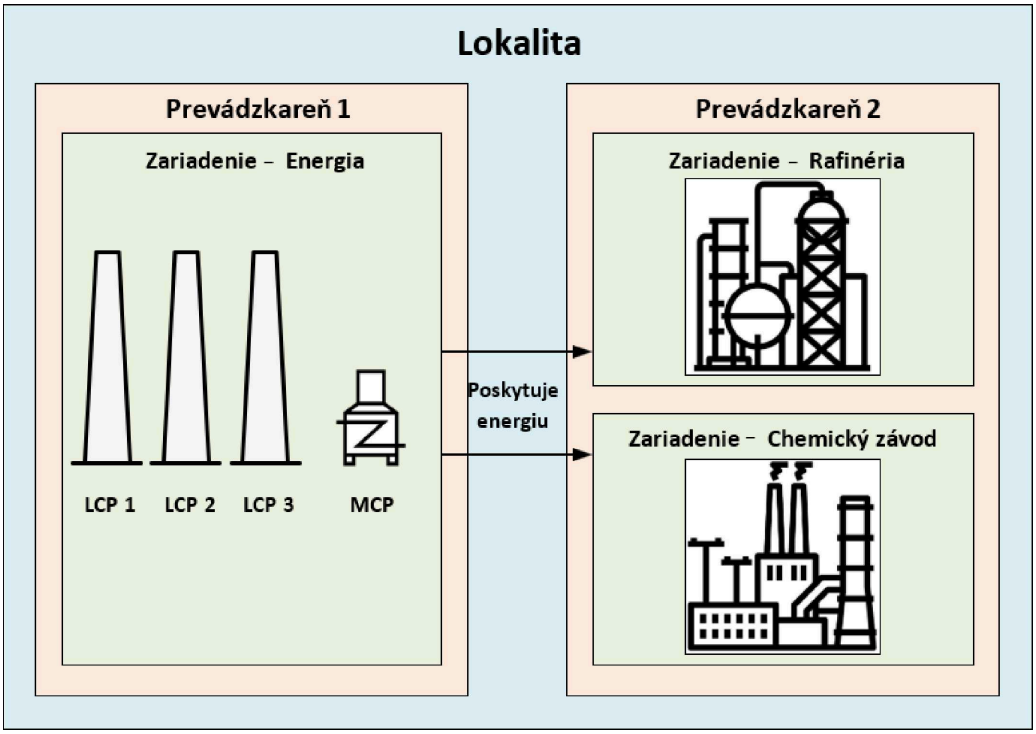
— výrobné zariadenia,

— časti výrobných zariadení.

Na obrázku 2.1 je znázornená hierarchia, ako aj scenár, v ktorom existuje technické prepojenie medzi elektrárňou v prevádzkarni 1 a rafinériou a chemickým závodom v prevádzkarni 2. Napriek technickému prepojeniu (t. j. dodávke energie, ako je vyznačené šípkami) sú prevádzkarne prevádzkované rôznymi fyzickými alebo právnickými osobami, a preto sú samostatné – oddelené podľa prevádzkovateľa (ako sa to vyžaduje vo vymedzení pojmu „prevádzkareň“ v IEPR, pozri oddiel 3.2). Rôzne kombinácie prevádzkarne, zariadenia a technického prepojenia sú podrobne opísané v oddiele 4.

Obrázok 2.1

Jednoduchý schematický diagram priemyselnej lokality

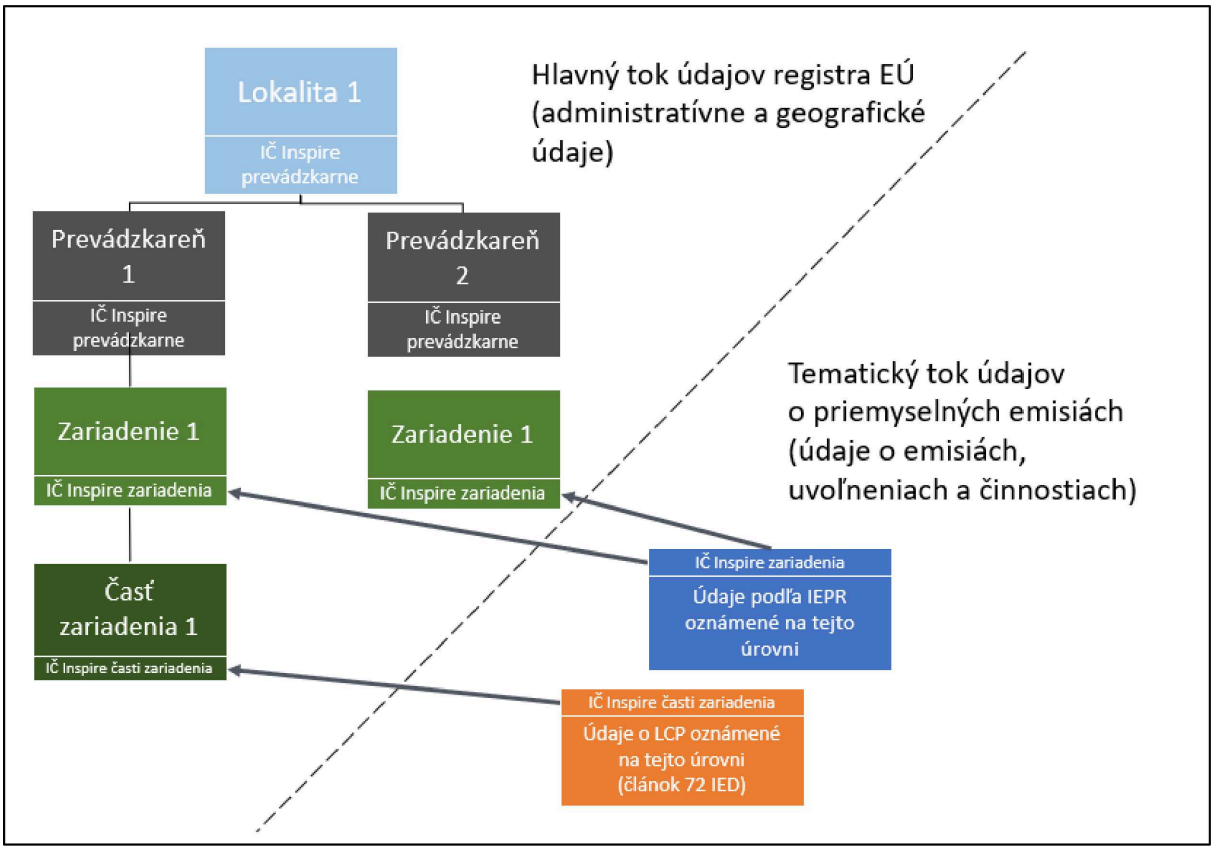

V Protokole PRTR sa vyžaduje oznamovanie priemyselných činností v jeho rozsahu pôsobnosti na úrovni prevádzkarne a vymedzuje sa prevádzkareň v súlade s nariadením Inspire. V IEPR sa vyžaduje, aby prevádzkovateľ oznamoval na úrovni zariadenia, čo sa môže sledovať na úrovni prevádzkarne; pokračovaním v identifikácii nadradenej prevádzkarne zariadení sa zabezpečí kontinuita s historickými časovými radmi (oznámenými v rámci E-PRTR), ktoré obsahujú informácie o emisiách a prenosoch na úrovni prevádzkarne. V IEPR sa vyžaduje aj oznamovanie nadradenej lokality, ktorá obsahuje prevádzkareň a zariadenie (zariadenia). Hoci sa IEPR v súčasnosti zameriava na oznamovanie environmentálnych informácií o zariadeniach, možnosť prezentovať údaje na úrovni prevádzkarne a lokality preto naďalej zostáva dôležitou požiadavkou.

Na obrázku 2.2 sú znázornené navrhované nové toky údajov na oznamovanie administratívnych, geografických a tematických informácií podľa IEPR. Väčšina prevádzkarní, ktoré boli v roku 2022 oznámené do registra priemyselných lokalít EÚ, má vzťah jedna k jednej so zariadením IED (napr. Prevádzkareň 1 obsahuje zariadenie 1) a existujú prevádzkarne, ktoré majú viac ako jedno zariadenie. Treba poznamenať, že zariadenie podľa IED môže obsahovať aj časť zariadenia.

Obrázok 2.2

Toky údajov o priemyselných emisiách

3. VYMEDZENIE POJMOV

V tomto oddiele je vysvetlené vymedzenie pojmov lokalita, prevádzkareň, zariadenie a časť zariadenia podľa IEPR.

3.1. **Lokalita**

V oddiele 8.2.4 prílohy IV k nariadeniu Inspire je výrobná lokalita (výrobňa) vymedzená ako „[c]elé územie na jednoznačnom zemepisnom mieste, kde sa nachádzalo, nachádza alebo má nachádzať výrobné zariadenie. Zahŕňa všetku infraštruktúru, vybavenie a materiály.“ V IEPR sa uvádza, že „lokalita je geografická poloha zariadenia a prevádzkarne“ (pozri obrázok 2.1).

V Príručke pre spravodajcov registra priemyselných lokalít EÚ ([11]), ktorú vydala Európska environmentálna agentúra (EEA) a ktorá pomáha oznamujúcim krajinám pri predkladaní údajov, sa objasňuje, že lokalita zahŕňa jednu alebo viac priemyselných oblastí, v ktorých vykonávajú činnosti rôzni prevádzkovatelia súvisiacich prevádzkarní a zariadení. Na identifikáciu lokality je potrebné splniť tieto kritériá:

— **Geografická blízkosť:** Prevádzkarne a ich zariadenia musia byť fyzicky na tom istom mieste. Skutočnosť, že lokalita je rozdelená fyzickou prekážkou, ako je cesta, železnica alebo rieka, však automaticky neznamená, že ide o dve samostatné lokality.

— **Súvisiace činnosti:** Ak má byť do tej istej lokality zahrnutých viacero prevádzkarní alebo zariadení, všetky musia byť buď spojené technickým prepojením, alebo spolupracovať na spoločný účel (napr. prevádzkareň na montáž automobilov a súvisiace prevádzkarne v dodávateľskom reťazci výroby automobilov v tej istej lokalite).

([11]) https://cdr.eionet.europa.eu/help/eprtr_lcp/Documents/E-PRTR-LCP%20Manual%20for%20reporters%20v1.6.pdf.

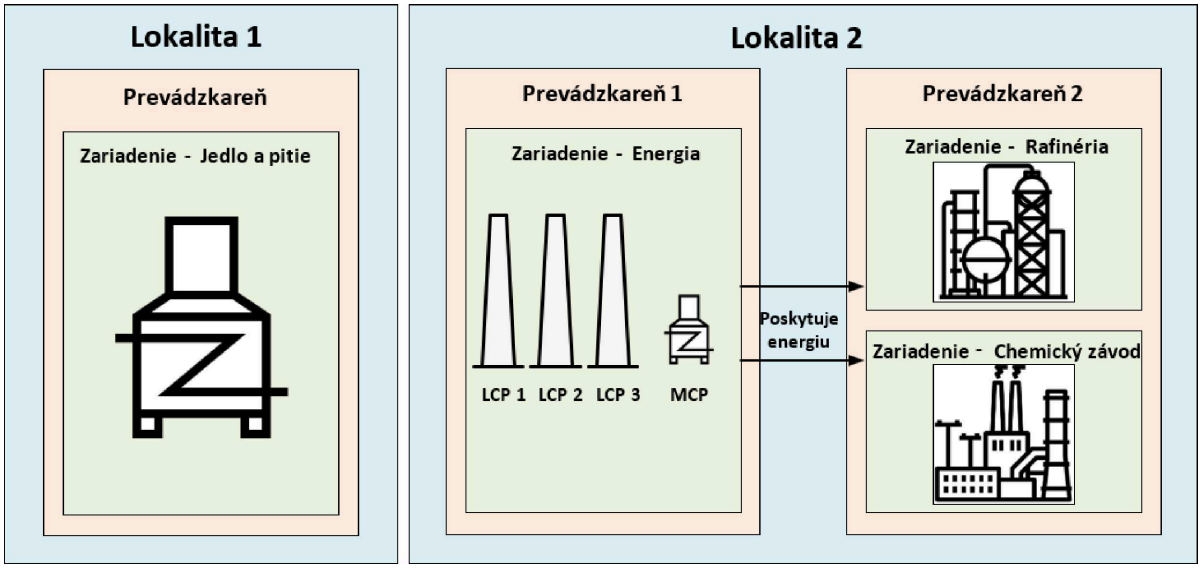
— **Nezohľadňovanie vlastníctva:** Samotné vlastníctvo nezohráva pri vymedzovaní lokality žiadnu úlohu, t. j. lokalita môže zahŕňať viacero prevádzkarní (s rôznymi vlastníkmi/prevádzkovateľmi), ak spolu súvisia v zmysle vyššie uvedeného kritéria.

— **Nezohľadňovanie mestského plánovania:** Na jednom ucelenom pozemku určenom na priemyselnú činnosť podľa mestského plánovania sa môže nachádzať viacero lokalít. V prípade potreby sa musia lokality rozlíšiť pomocou kritéria uvedeného v druhej zarážke.

Na obrázku 3.1 je znázornená situácia, keď tri susediace prevádzkarne tvoria dve lokality, pretože medzi týmito dvoma lokalitami nie sú žiadne spoločné súvisiace činnosti. V lokalite 1 sa nachádza prevádzkareň na výrobu potravín a nápojov, ktorú prevádzkuje nezávislá pivovarnícka spoločnosť; lokalita 2 obsahuje dve prevádzkarne, ktoré majú rôznych prevádzkovateľov, ale ich činnosti spolu súvisia.

Obrázok 3.1

Jednoduchý schematický diagram dvoch priemyselných lokalít

3.2. **Prevádzkareň**

V oddiele 8.2.1 prílohy IV k nariadeniu Inspire sa výrobná prevádzkareň (zariadenie) vymedzuje ako „[j]edna alebo viac inštalácií na rovnakom mieste, ktoré prevádzkuje rovnaká fyzická alebo právnická osoba a ktoré sú určené, boli vybudované alebo nainštalované na špecifické výrobné alebo priemyselné účely, zahŕňajú všetku infraštruktúru, vybavenie a materiály“.

Prevádzkareň podľa vymedzenia v článku 3 ods. 2 IEPR znamená „jedno alebo viac zariadení, alebo ich častí, ktoré sa nachádzajú v tej istej lokalite a ktoré prevádzkuje tá istá fyzická alebo právnická osoba“. Koncept prevádzkarne je naďalej dôležité zachovať a používať, aj keď sa oznamovanie tematických údajov bude vykonávať na úrovni zariadenia. Hlavnými dôvodmi sú:

— súlad s Protokolom PRTR,

— súlad s článkom 5 ods. 1 písm. a) IEPR, podľa ktorého musí Európsky portál priemyselných emisií od roku 2028 umožniť používateľom vyhľadávať a sťahovať údaje podľa prevádzkarne,

— súlad s nariadením Inspire,

— súlad s historickými časovými radmi údajov, ktoré boli predtým oznámené podľa E-PRTR.

Každá prevádzkareň sa musí oznámiť samostatne podľa IEPR vrátane informácií o prevádzkovateľovi, zemepisných súradniciach, názve a funkcii bez ohľadu na to, či lokalita obsahuje: i) jednu prevádzkareň s jedným zariadením; ii) jednu prevádzkareň s viacerými zariadeniami (napr. chemický závod a jednotka na výrobu energie s tým istým prevádzkovateľom) alebo iii) viacero prevádzkarní (s rôznymi prevádzkovateľmi) s jedným alebo viacerými zariadeniami [napr. tromi chemickými závodmi s rôznymi prevádzkovateľmi, nezávisle prevádzkovanou čistiarňou odpadových vôd (ČOV) a elektrárňou slúžiacou celej lokalite]. Vo všetkých prípadoch sa musí každá prevádzkareň oznamovať samostatne, s vlastnými špecifickými údajmi a rovnakým identifikátorom nadradenej lokality.

Podľa IEPR sa prevádzkareň vymedzuje na základe činností, za ktoré je prevádzkovateľ zodpovedný v danej lokalite. Právne vymedzenie pojmu „prevádzkovateľ", ako je stanovené v článku 3 bode 15 IED a uvedené v článku 3 bode 8 IEPR, znie „každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá úplne alebo čiastočne prevádzkuje alebo riadi zariadenie alebo spaľovacie zariadenie, spaľovňu odpadov alebo zariadenie na spoluspaľovanie odpadov, alebo, ak to umožňujú vnútroštátne právne predpisy, osoba, na ktorú bola prenesená rozhodujúca hospodárska právomoc nad technickým fungovaním zariadenia alebo závodu". Za všetky činnosti podľa IEPR a IED v prevádzkarni je zodpovedný prevádzkovateľ. Vlastník pozemku je irelevantný, ak sa nepodieľa na prevádzkovaní danej prevádzkarne.

Prevádzkovateľ (ktorý si môže prevádzkareň prenajímať od vlastníka alebo je sám vlastníkom) je často právnická osoba uvedená v príslušnom povolení (pozri rámček 3.1). V prípade zariadenia podľa IED, ktoré má viacerých prevádzkovateľov, na ktorých sa vzťahuje jedno povolenie (niekedy označované ako „rámcové" povolenie), je podľa IEPR potrebné identifikovať viaceré prevádzkarne a zariadenia v súlade s povinnosťami jednotlivých prevádzkovateľov. Na uľahčenie analýzy environmentálnych tlakov spôsobovaných týmito prevádzkarňami by sa mali oznamovať v rámci tej istej nadradenej lokality. Všimnite si, že sa nevyžaduje skutočné rozdelenie povolenia; toto „pomyselné rozdelenie" slúži len na účely oznamovania podľa IEPR. Ďalšie podrobnosti sú uvedené v oddiele 4.2.

3.3. **Zariadenie**

V nariadení Inspire sa v oddiele 8.2.2 prílohy IV odkazuje na technické jednotky, ako sú stroje, prístroje, zariadenia alebo vybavenie pripravené alebo pripojené na použitie, ako na jednotlivé zariadenia alebo výrobné linky v rámci priemyselnej prevádzkarne, kde sa vykonávajú špecifické procesy alebo činnosti. Tieto jednotky sú zvyčajne súčasťou väčšej priemyselnej lokality a sú charakteristické svojimi funkciami, procesmi a emisiami. Zariadenia môžu pozostávať z jednej alebo viacerých technických jednotiek (napr. reaktorov, pecí alebo motorov), ktoré spolupracujú pri plnení konkrétnej funkcie.

Vymedzenie pojmu zariadenie v IEPR a IED je v súčasnosti takmer totožné. Jediný rozdiel spočíva v tom, že v IED sa v článku 3 bode 3 odkazuje na prílohy I, Ia a VII k IED, zatiaľ čo v IEPR sa v článku 3 bode 1 odkazuje na prílohu I k IEPR, v ktorej sa zasa odkazuje na prílohy I a Ia k IED. Preto je vymedzenie pojmu zariadenie, ako sa používa v týchto usmerneniach, vymedzením v IEPR, ktoré zahŕňa vymedzenie v IED, s výnimkou činností uvedených v časti 1 prílohy VII k IED (zariadenia a činnosti, pri ktorých sa používajú organické rozpúšťadlá, keďže nemusia byť súčasťou prílohy I alebo 1a k IED).

Rámček 3.1: Vymedzenie pojmu zariadenie použité v tomto usmerňovacom dokumente

Vymedzenie pojmu zariadenie použité v tomto usmerňovacom dokumente sa zhoduje s vymedzením v IEPR, ktoré pokrýva rovnaký rozsah ako rozsah vymedzenia v IED, ale nezahŕňa činnosti uvedené v časti 1 prílohy VII k IED. Vymedzenie pojmu zariadenie v IEPR nemá za cieľ špecifikovať, ako sa určujú zariadenia podľa IED alebo ako by sa mali uplatňovať závery o BAT. IEPR slúži predovšetkým ako mechanizmus oznamovania, zatiaľ čo IED poskytuje regulačný rámec určovania zariadení na účely povoľovania a uplatňovania záverov o BAT. V IEPR sa okrem toho zavádza pojem „prevádzkareň", ktorý sa v IED nenachádza. Vedie to k situáciám, keď viacerí prevádzkovatelia spravujú časti toho istého zariadenia (napr. na základe rámcových povolení, ako sa uvádza v oddiele 3.2), ktoré sa oznamujú ako viaceré prevádzkarne, pričom každá z nich obsahuje jedno alebo viac zariadení.

Hoci všetky činnosti uvedené v prílohe I a Ia k IED sú v súčasnosti zahrnuté v IEPR, do rozsahu pôsobnosti IEPR patria aj tieto doplňujúce činnosti:

— stredné spaľovacie zariadenia (MCP) ([12]) [ak sa na ne nevzťahuje príloha I k IED ako na technickú jednotku alebo priamo súvisiacu činnosť (PSČ – pozri kapitolu 4.3.2)] s menovitým tepelným príkonom dosahujúcim aspoň 20 MW, no nižším ako 50 MW,

— podzemná ťažba a súvisiace činnosti vrátane ťažby ropy alebo zemného plynu na pevnine alebo na mori (ak sa na ne nevzťahuje príloha I k IED),

— povrchová ťažba a dobývanie (ak sa na ne nevzťahuje príloha I k IED) s plochou oblasti bezprostrednej ťažby 25 hektárov alebo viac,

([12]) Spaľovacie zariadenia vykonávajúce činnosti uvedené v článku 2 smernice (EÚ) 2015/2193.

— čistiarne komunálnych odpadových vôd s kapacitou predstavujúcou ekvivalent 100 000 obyvateľov alebo viac,

— akvakultúru založenú na vykrmovaní s ročnou výrobnou kapacitou nad 500 ton,

— zariadenia na montáž a/alebo demontáž lodí a na nanášanie alebo odstraňovanie lodných náterov, ktoré majú kapacitu pre lode s dĺžkou aspoň 100 metrov,

— elektrolýzu vody na priemyselnú výrobu vodíka s kapacitou menšou ako 50 ton za deň ([13]).

V oddiele 5 venovanom príkladom z jednotlivých odvetví je pododdiel venovaný činnostiam, ktoré nepatria do pôsobnosti IED, ale patria do pôsobnosti IEPR.

3.4. **Časť zariadenia**

Podľa rámca nariadenia Inspire možno priemyselné činnosti oznamovať na viacerých úrovniach vrátane úrovne lokality, prevádzkarne a zariadenia. Najpodrobnejšou úrovňou oznamovania, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti IEPR, je úroveň časť zariadenia, ktorá umožňuje podrobné sledovanie emisií alebo iných údajov, ako je spotreba energie alebo kapacita spaľovania konkrétnych jednotiek v rámci zariadenia. Podľa špecifikácií údajov, ktoré sú stanovené v nariadení Inspire, môže zariadenie pozostávať z rôznych častí slúžiacich na rôzne technické účely; spoločne sa však považujú za jedno zariadenie, ak sú právne alebo technicky prepojené a prevádzkované ako jedna technická jednotka.

Hoci pojem „časť zariadenia“ nie je v IED ani IEPR výslovne vymedzený, zvyčajne sa vzťahuje na komponenty alebo prvky zariadenia vrátane veľkých spaľovacích zariadení (LCP) a zariadení na (spolu)spaľovanie odpadu (SO). Tieto časti zariadenia sú rozhodujúce pre celkovú prevádzku zariadenia a podliehajú osobitným regulačným požiadavkám podľa kapitol III a IV IED, ako aj podrobným požiadavkám na oznamovanie podľa článku 72 IED a vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2018/1135, ktorým sa stanovuje typ, formát a frekvencia informácií, ktoré majú členské štáty sprístupňovať na účely podávania správ o vykonávaní IED.

„Časť zariadenia“ nie je vymedzená ani v registri priemyselných lokalít EÚ, ale chápe sa ako funkčná podjednotka v rámci zariadenia. Tieto podjednotky vykonávajú odlišné úlohy alebo procesy, ktoré prispievajú k celkovým emisiám alebo celkovému vplyvu zariadenia, ktorého sú súčasťou, na životné prostredie. Napríklad LCP a zariadenia na SO patria do pôsobnosti kapitol III a IV IED, ale len emisie z LCP sú podľa článku 72 ods. 3 IED začlenené do mechanizmu oznamovania v súlade s IEPR podľa vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) 2018/1135. Zariadenia na SO nepodliehajú rovnocenným požiadavkám na oznamovanie emisií podľa IED alebo IEPR, ale podliehajú iným požiadavkám, ako je napríklad oznamovanie menovitej a povolenej spaľovacej kapacity. V registri priemyselných lokalít EÚ sa LCP aj zariadenia na SO oznamujú ako „časti zariadenia“.

Okrem toho sú MCP s menovitým tepelným príkonom od 20 MW do 50 MW takisto klasifikované ako časti zariadenia na účely oznamovania podľa IEPR za predpokladu, že sa na ne už nevzťahuje príloha I k IED.

4. AKO KLASIFIKOVAŤ JEDNOTKY PODÁVAJÚCE SPRÁVU PODĽA IEPR

Tento oddiel pomáha oznamujúcim krajinám identifikovať rôzne geografické charakteristiky priemyselných lokalít, prevádzkarní a zariadení. Je v ňom predstavená a analyzovaná každá úroveň hierarchie podľa nariadenia Inspire (pozri tabuľku 4.1). Zložité alebo diferencované situácie si budú vyžadovať individuálne posúdenie a môžu si vyžiadať konzultáciu s autormi povolení v príslušnom orgáne, s agentúrou EEA alebo s Komisiou. Asistenčné pracovisko (helpdesk) EEA pre priemysel môžete kontaktovať na adrese industry.helpdesk@eea.europa.eu.

([13]) Hoci sa činnosť podľa IEPR vzťahuje len na „priemyselnú výrobu“, rozumie sa, že ak má činnosť výrobnú kapacitu viac ako 50 ton denne, bude patriť do rozsahu pôsobnosti činnosti 6.6 podľa IED. Z toho vyplýva, že činnosť 9 v prílohe I k IEPR sa vzťahuje na zariadenia s kapacitou pod touto prahovou hodnotou.

Tabuľka 4.1

Geografické charakteristiky priemyselných subjektov

Úroveň hierarchie	Opis
Lokalita	Zastrešujúca plocha pozemku, ktorá zahŕňa jednu prevádzkareň alebo viacero prevádzkarní s funkčnou súvislosťou, či už prevádzkovou, hospodárskou alebo technickou.
Prevádzkareň	Súbor zariadení alebo technických jednotiek prevádzkovaných pod spoločným vedením prevádzkovateľa.
Zariadenie	Špecifická stacionárna technická jednotka alebo skupina technicky prepojených jednotiek v rámci prevádzkarne, kde sa vykonávajú priemyselné činnosti.
Časť zariadenia	Čiastkové komponenty zariadenia, ako sú napríklad LCP, (spolu)spaľovňa odpadu, MCP (ktoré nie sú zahrnuté ako súčasť zariadenia podľa IED), ktoré prispievajú k celkovej prevádzke zariadenia.

4.1. **Ako identifikovať priemyselnú lokalitu na účely oznamovania podľa IEPR**

Tieto body by mali byť zohľadnené ako pomôcka pri oznamovaní priemyselnej lokality, kde sa nachádza jedna alebo viacero prevádzkarní a jedno alebo viacero zariadení.

— **Zameranie na umiestnenie**: Lokalita sa vzťahuje na fyzické umiestnenie, nie nevyhnutne na jednu prevádzkareň alebo jedno zariadenie.

— **Dôležitosť prepojenia**: Činnosti na samostatných plochách možno považovať za súčasť tej istej lokality, ak majú priamu súvislosť buď s prevádzkovým, hospodárskym alebo technickým prepojením. Tieto pojmy možno opísať, ako je uvedené ďalej v texte.

  — **Prevádzkové prepojenie:** Ak rôzne prevádzkarne spolupracujú na dosiahnutí spoločného priemyselného cieľa, mali by sa považovať za súčasť jednej lokality. Ak napríklad jedna prevádzkareň spracováva suroviny a druhá montuje konečný výrobok, ich vzájomná závislosť ich núti fungovať spoločne. Keď sa oznámia ako jedna lokalita, zabezpečí sa tým presnejšie zobrazenie fungovania priemyselného procesu ako celku.

  — **Hospodárske prepojenie:** Samostatné prevádzkarne možno považovať za súčasť tej istej lokality, ak sú súčasťou jednej hospodárskej činnosti alebo k nej prispievajú, napr. ak majú spoločné finančné zdroje, riadenie alebo hospodárske ciele. Týmto prepojením sa zdôrazňuje integrovaný charakter operácií, čo uľahčuje pochopenie hospodárskej stopy a výkonnosti celej priemyselnej činnosti, ak sa tieto prevádzkarne oznamujú ako jedna lokalita.

  — **Technické prepojenie:** Ak majú prevádzkarne spoločnú technologickú infraštruktúru, inžinierske siete alebo technické procesy, možno ich považovať za súčasť tej istej lokality. Ich vzájomne prepojené operácie prispievajú k úplnému priemyselnému procesu a uznanie týchto prepojení v rámci oznamovania poskytuje jasnejší obraz o priemyselnej sieti a tokoch zdrojov.

  Význam tohto prepojenia spočíva v poskytovaní integrovanejšieho pohľadu na priemyselné činnosti, čím sa zabezpečí, aby údaje o týchto činnostiach presne zodpovedali prepojenému charakteru operácií v rôznych oblastiach. To pomáha účinnejšie pochopiť mieru, efektívnosť a rozsah priemyselnej výroby.

— **Vlastníctvo**: Vlastníctvo pozemku nie je pre vymedzenie lokality relevantné.

— **Prevádzkovatelia**: Viacero prevádzkarní (s rôznymi prevádzkovateľmi) možno považovať za prevádzkarne v tej istej lokalite, ak existuje priama funkčná súvislosť medzi ich operáciami (prevádzková, hospodárska alebo technická).

— **Hranice lokality**: Ploty nie sú spoľahlivým ukazovateľom na určenie hraníc lokality.

— **Malé fyzické bariéry**: Pozemná komunikácia alebo trasa vymedzená právom prechodu prechádzajúca daným miestom neurčuje hranicu lokality, ak sú plochy primerane blízko.

Príklad dôležitosti prepojenia a umiestnenia: Skladovacie nádrže prepojené potrubím s chemickým závodom sú súčasťou tej istej lokality.

Skladovacie nádrže vo vzdialenom prístave si však budú vyžadovať odborné posúdenie, aby sa určilo, či patria k tej istej lokalite ako hlavná prevádzkareň. Mala by sa zvážiť úroveň technického prepojenia (napr. potrubia, spôsoby prepravy) a celkový vplyv na životné prostredie.

4.2. **Ako identifikovať prevádzkareň na účely oznamovania podľa IEPR**

Na určenie hraníc prevádzkarne by sa mali zvážiť tieto kroky.

— **Vlastníctvo/prevádzkovateľ:** Za činnosti, ktoré určujú hranice prevádzkarne, je zodpovedný prevádzkovateľ. Môže to byť právnická alebo fyzická osoba, ktorá si prevádzkareň alebo pozemok od vlastníka prenajíma, alebo môže byť ich skutočným vlastníkom. Prevádzkovateľ je uvedený v príslušnom povolení. V prípade zariadenia podľa IED s viacerými prevádzkovateľmi v rámci jedného „rámcového“ povolenia sa vo vymedzení pojmu prevádzkovateľ pomyselne rozdeľuje jedno povolené zariadenie na viacero prevádzkarní (s jedným alebo viacerými zariadeniami), z ktorých každá je spojená s konkrétnymi činnosťami, ktoré vykonávajú rôzni prevádzkovatelia. Hoci technicky ide o „časti zariadenia“ so samostatnými prevádzkovateľmi, týmto prístupom sa umožňuje oznamovanie v rámci štruktúry prevádzkarní a zariadení podľa IEPR. Skutočné rozdelenie povolenia sa nevyžaduje; toto pomyselné rozdelenie je len na účely zosúladenia oznamovania s vymedzením pojmu prevádzkareň podľa IEPR.

— **Viacero zariadení:** Jedna prevádzkareň môže mať viacero zariadení, ak ich prevádzkuje tá istá spoločnosť alebo osoba, sú funkčne prepojené a nachádzajú sa v primeranej blízkosti.

— **Funkčné prepojenie:** Prepojenie sa týka jednej alebo viacerých činností v prevádzkarni, ktorú používa prevádzkovateľ. Tieto činnosti nemusia byť technicky prepojené a môžu zahŕňať činnosti v rámci pôsobnosti IED aj iné činnosti, napríklad priemyselnú ČOV, v ktorej sa spracúva filtrát alebo čistiarenský kal [činnosť 5.3 písm. a) alebo 5.3 písm. b) podľa IED], a mestskú ČOV, v ktorej sa spracúvajú odpadové vody z domácností (činnosť 6 podľa IEPR), prevádzkovanú tou istou spoločnosťou, s rôznymi stupňami závislosti. Príkladom je mestská ČOV, ktorá má aj činnosť pozostávajúcu z manipulácie s odpadom prevádzkovanú tou istou spoločnosťou vedľa seba v tej istej lokalite. Tieto dve zariadenia nemajú žiadne technické prepojenie, ale funkčné áno, pretože spoločnosť je zodpovedná za prevádzku oboch činností.

4.3. **Ako identifikovať zariadenie na účely oznamovania podľa IEPR**

GR pre životné prostredie vypracovalo 18. januára 2019 súhrn *odpovedí GR pre životné prostredie o vykonávaní smernice o priemyselných emisiách – kapitola 1* ([14]). Tieto otázky a odpovede sa týkajú vymedzenia pojmov zariadenie, prevádzkovateľ, technické prepojenie atď. a toto vymedzenie bolo zohľadnené v celom tomto oddiele, aby bolo v súlade s vymedzením pojmov podľa IED a IEPR a s ich výkladom.

Na určenie hraníc zariadenia by sa mali zvážiť a posúdiť tieto body.

— **Viacero zariadení:** Jedna prevádzkareň podľa IEPR môže mať jedno alebo viacero zariadení, ak ich prevádzkuje tá istá spoločnosť alebo osoba (pozri oddiel 4.2).

— **Rozsah povolenia:**

  — Jedno povolenie sa môže vzťahovať na jedno alebo viac zariadení prevádzkovaných tým istým prevádzkovateľom v tej istej lokalite (článok 4 ods. 2 IED).

  — Povolenie sa môže vzťahovať na viac ako jedného prevádzkovateľa so samostatnou zodpovednosťou za konkrétne činnosti uvedené v tom istom povolení (článok 4 ods. 3 IED). Na účely oznamovania podľa IEPR sa tieto činnosti musia oznamovať ako samostatné prevádzkarne (so súvisiacimi zariadeniami), pretože majú rôznych prevádzkovateľov. Rozdelenie týchto činností je požiadavkou len na účely oznamovania podľa IEPR. Skutočné rozdelenie povolenia sa nevyžaduje.

([14]) https://environment.ec.europa.eu/topics/industrial-emissions-and-safety/industrial-and-livestock-rearing-emissions-directive-ied-20_sk, v položke „*Guidance and implementing rules*“ *in the section on* „*Implementation* (Usmernenia a vykonávacie predpisy)“ v časti „*Implementation* (Vykonávanie)“.

— **Identifikujte činnosť** (alebo činnosti) uvedenú v prílohe I k IEPR.

— **Identifikujte stacionárne technické jednotky,** v ktorých sa činnosti vykonávajú, a to, či sú technicky prepojené. Ak sú technicky prepojené, zhodnoťte, či sú prepojenia silné alebo slabé. Silné technické prepojenie naznačuje, že technické jednotky sa majú považovať za jedno zariadenie. Ak je však prepojenie slabé, signalizuje to prítomnosť viac ako jedného zariadenia.

— **V prípade činností podľa IEPR, ktoré sú mimo rozsahu pôsobnosti IED**, vykonajte rovnaké hodnotenie technických prepojení, ktoré by mohli ovplyvniť emisie a znečistenie. Týmto hodnotením by sa malo určiť, či sa niektoré z týchto činností (napr. priamo súvisiace činnosti, PSČ) majú zahrnúť do príslušného zariadenia.

Rámček 4.1: Význam prevádzkovateľa podľa IEPR

Na účely regulácie podľa IED sa v prípade komplexných priemyselných lokalít často používa „rámcové“ povolenie, ktoré zahŕňa viacero prevádzkovateľov. Tento typ povolenia je zvyčajne v súlade s koncepciou lokality, ako je vymedzená v IEPR a uvedená v tomto usmerňovacom dokumente. V rámcovom povolení sa však neurčuje oznamujúci subjekt podľa IEPR a IED CID, pretože sa ním umožňuje, aby jedno povolené zariadenie malo viac ako jedného prevádzkovateľa. Preto sa vo vymedzení pojmu prevádzkareň podľa IEPR, ktoré je založené na prevádzkovateľovi, vyžaduje, aby sa povolené zariadenie s viacerými prevádzkovateľmi pomyselne rozdelilo na samostatné prevádzkarne podľa zodpovednosti jednotlivých prevádzkovateľov. Toto pomyselné rozdelenie je len na účely oznamovania podľa IEPR a nevyžaduje si skutočné rozdelenie povolenia.

4.3.1. *Stacionárna technická jednotka*

Pojem „stacionárna technická jednotka“ nie je v nariadení Inspire, ani v IEPR či IED výslovne vymedzený. Na základe koncepcie „technickej jednotky“ a požiadavky, aby boli zariadenia stacionárne, by sa však pri oznamovaní podľa IEPR malo zohľadniť toto vymedzenie.

— Stacionárna technická jednotka sa v kontexte IEPR vzťahuje na jednu alebo viac integrovaných technických podjednotiek, ktoré sú špeciálne navrhnuté a vybavené na vykonávanie činností súvisiacich so zariadením (alebo PSČ) a ktoré sú trvalo umiestnené v pevne stanovenej geografickej lokalite.

Rámček 4.2: Význam technických jednotiek

— Koncepcia technických jednotiek pomáha objasniť rozsah zariadenia.

— Hoci sa v IEPR upravuje oznamovanie emisií z činností vykonávaných v zariadení s technickými jednotkami, v týchto zariadeniach sa stále môže používať pohyblivé vybavenie. Okrem toho sa podľa IEPR (podobne ako podľa IED) môžu určité mobilné jednotky považovať za stacionárne, ak počas dlhšieho časového obdobia pôsobia na stálom mieste.

Cieľom týchto usmernení je pomôcť príslušným orgánom a spravodajcom IEPR určiť, či je technická jednotka stacionárna.

Čo predstavuje stacionárnu technickú jednotku podľa IEPR a IED?

Technická jednotka sa považuje za „stacionárnu“, ak nie je určená na presun z jedného miesta na druhé. To nebráni používaniu mobilného vybavenia (technických jednotiek), ako sú drviče, vysokozdvižné vozíky a iné stroje v rámci zariadenia, toto vybavenie by však malo byť vylúčené z požiadaviek na oznamovanie, ktoré sa vzťahujú na stacionárne technické jednotky. Určenie stacionárneho štatútu technických jednotiek je v konečnom dôsledku v kompetencii príslušného orgánu. Na účely tohto dokumentu sa pojem „technická jednotka“ vzťahuje len na stacionárne technické jednotky.

Aké je postavenie pohyblivých jednotiek, ktoré fungujú dlhší čas na jednom mieste?

„Mobilné“ jednotky, ktoré sú konštruované tak, že sa premiestňujú, ako sú napríklad zariadenia na výrobu asfaltu alebo spaľovanie kontaminovanej pôdy, možno považovať za stacionárne, ak fungujú v určitej lokalite dlhší čas. Príslušné orgány posúdia jednotlivé prípady na základe faktorov, ako sú:

— potenciálny vplyv činností na životné prostredie,

— predpokladané a skutočné trvanie prevádzky na danom mieste,

— náročnosť presunu a inštalácie jednotky a zdroje potrebné na uvedené úkony: napríklad jednotka, ktorá má vlastné kolesá, sa premiestňuje ľahšie ako jednotka, ktorá si vyžaduje rozsiahle stavebné úpravy v každej lokalite.

Medzi kľúčové aspekty technickej jednotky patria:

— Integrovaný subjekt: Technická jednotka nie je jeden kus vybavenia, ale skôr viacero prvkov, ktoré spolu fungujú ako zariadenie. Môže medzi ne patriť jeden alebo viacero z týchto prvkov:

  — vybavenie (reaktory, filtre atď.),

  — stavby (budovy, nádrže atď.),

  — infraštruktúra (potrubia, dopravníky atď.),

  — nástroje a stroje,

  — zariadenia na skladovanie, manipuláciu a predbežnú úpravu materiálov,

  — monitorovacie a záznamové systémy.

— Špeciálne navrhnuté a vybavené: Prvky v technickej jednotke alebo jednotkách v zariadení sú vybrané na vykonávanie konkrétnych činností uvedených v IEPR alebo PSČ. Nepatria sem činnosti, ako je spaľovanie pod holým nebom, ktoré nezahŕňa žiadne špeciálne vybavenie.

— Integrované operácie: Tieto prvky fungujú spoločne koordinovaným spôsobom s cieľom dosiahnuť konkrétny výsledok v zariadení podľa IEPR alebo v rámci PSČ.

Príklady technických jednotiek

— chemická výrobná linka v továrni pozostávajúca zo vzájomne prepojených reaktorov, destilačných kolón a potrubí na spracovanie surovín,

— špeciálna čistiareň odpadových vôd, ktorá je trvalo umiestnená na mieste a v ktorej sa manipuluje s odpadovými vodami zo zariadenia,

— skladovacie zariadenie s nádržami a potrubím na suroviny alebo hotové výrobky, trvalo umiestnené a integrované do hlavného zariadenia.

Čo technická jednotka neznamená

— nevzťahuje sa na jeden kus vybavenia,

— nemusí nevyhnutne znamenať vysokú úroveň technologickej zložitosti,

— nevyžaduje sa, aby všetky jej prvky boli fyzicky prepojené alebo aby sa nachádzali v tej istej budove,

— technické prepojenie medzi technickými jednotkami.

Jednu alebo viaceré technické jednotky vykonávajúce jednu alebo viac činností možno považovať za technicky prepojené, ak medzi nimi existuje fyzické prepojenie alebo operačná závislosť. Sila a závislosť prepojenia pomáhajú určiť, či sa jednotky majú považovať v rámci oznamovania podľa IEPR za jedno zariadenie alebo za samostatné zariadenia.

Kľúčové aspekty technického prepojenia možno rozdeliť takto:

— **Fyzické prepojenie:** Ide o priame fyzické prepojenie medzi technickými jednotkami. Medzi príklady patria:

  — **potrubia:** preprava surovín, výrobkov alebo tokov odpadu medzi činnosťami,

  — **dopravníky:** presun materiálov (pevných látok) medzi zariadeniami,

— **elektrické vedenia:** dodávka elektrickej energie z jedného zariadenia priamo do druhého zariadenia alebo do viacerých zariadení.

— **Operačná závislosť:** Týka sa toho, do akej miery je technická jednotka nevyhnutná pre základnú prevádzku iného zariadenia. Medzi príklady patria:

— **čistiareň odpadových vôd na mieste:** čistenie odpadových vôd, ktoré vzniknú v zariadení, pred vypustením,

— **vyhradené skladovacie nádrže:** skladovanie surovín alebo hotových výrobkov určených výlučne pre zariadenie.

Sila technického prepojenia je rozhodujúcim faktorom pri určovaní toho, či sa dve alebo viac technických jednotiek považuje za súčasť toho istého zariadenia. Silné technické prepojenie naznačuje, že jedna technická jednotka priamo podporuje hlavné činnosti a ovplyvňuje vplyv inej technickej jednotky na životné prostredie. Príklady technických prepojení:

— **Silné technické prepojenie:** skladovacie nádrže prepojené potrubím priamo s chemickým závodom na účely dodávky surovín. Toto jasné fyzické prepojenie naznačuje silné technické prepojenie, hoci je aj naďalej nevyhnutné, aby sa vykonalo dôkladné posúdenie s cieľom uistiť sa, že technická jednotka je potrebná na fungovanie činnosti. Ak by však tieto dve jednotky mali rôznych prevádzkovateľov, tvorili by rôzne zariadenia v rôznych prevádzkarniach.

— **Slabšie technické prepojenie:** samostatný sklad, v ktorom sa skladujú hotové výrobky z chemického závodu, aj keď sa nachádza v tej istej lokalite. Bez priameho fyzického prepojenia alebo operačnej závislosti môže byť technické prepojenie slabšie.

Na určenie existencie technického prepojenia v hraničných prípadoch je nevyhnutné zvážiť konkrétne detaily a prevádzkové nastavenie. Toto posúdenie vykonáva relevantný príslušný orgán, a preto rozhodnutie o tom, či sa viac ako jedna technická jednotka kvalifikuje ako zariadenie na účely oznamovania podľa IEPR, je v kompetencii príslušného orgánu.

Posúdenie by malo vychádzať z relatívne stabilných konfigurácií zariadení, s výnimkou dočasných alebo neobvyklých usporiadaní. Na vymedzenie zariadenia by sa napríklad nemala používať konfigurácia, ktorá je v prevádzke len počas rekonštrukcie, alebo rozhodnutie založené na výnimočných okolnostiach – napríklad v prípade, ak jedno zariadenie poskytuje suroviny inému len príležitostne, keď nie sú k dispozícii iné zdroje. Hoci sa zariadenia môžu časom meniť v dôsledku faktorov, ako sú fúzie alebo akvizície, cieľom je zachovať čo najstabilnejšiu a najkonzistentnejšiu hierarchickú štruktúru lokalita-prevádzkareň-zariadenie, ktorá zodpovedá typickej prevádzke lokality.

4.3.2. *Priamo súvisiace činnosti*

V kontexte IEPR a IED sa „priamo súvisiace činnosti“ (PSČ) vzťahujú na činnosti, ktoré nie sú uvedené v prílohách k IEPR a IED (čo znamená, že by si nevyžadovali samostatné povolenie podľa IED). PSČ:

— sú však funkčne a technicky prepojené so zariadením v tej istej lokalite; to znamená, že sa nimi podporujú alebo dopĺňajú hlavné činnosti zariadenia,

— pravdepodobne ovplyvnia celkový vplyv zariadenia na životné prostredie.

Kľúčové aspekty PSČ zahŕňajú:

— Podpornú alebo doplňujúcu úlohu: V rámci PSČ sa zvyčajne poskytujú služby alebo manipuluje s materiálom, ktorý je nevyhnutný na prevádzku zariadenia podľa IED.

— Vplyv na životné prostredie: PSČ, ale nie samotné činnosti podľa IED, by mohli ovplyvniť emisie alebo vplyv hlavného zariadenia na životné prostredie. Pri posudzovaní vplyvu by mal príslušný orgán zvážiť nielen potenciál zvýšených emisií alebo vplyv na životné prostredie počas každodennej prevádzky zariadenia, ale aj riziko únikov v prípade havárií.

— Na to, aby bola činnosť PSČ, nemusí existovať pevné fyzické prepojenie [ako sa uvádza v súhrne *odpovedí GR pre životné prostredie o vykonávaní smernice o priemyselných emisiách – kapitole 1 z 18. januára 2019* ([5])].

Príklady PSČ:

— skladovanie surovín alebo hotových výrobkov priamo prepojené so zariadením, ako sú nádrže alebo silá s potrubím, ktoré napája proces,

— čistiarne odpadových vôd špeciálne navrhnuté na manipuláciu s odpadovými vodami zo zariadenia,

— výroba elektrickej energie alebo tepla na mieste, ktoré zariadenie využíva.

Ak činnosť, ktorá je mimo pôsobnosti IEPR, nie je technicky prepojená (napr. administratívne kancelárie v priemyselnej lokalite), nemala by sa v kontexte IEPR považovať za PSČ.

Kľúčový rozdiel medzi PSČ a samostatným zariadením spočíva v sile technického prepojenia s činnosťou podľa IEPR. Niektoré faktory, ktoré treba zvážiť, sú:

— Fyzické prepojenie: Sú činnosti fyzicky prepojené prostredníctvom potrubí, dopravníkov alebo podobnej infraštruktúry?

— Operačná závislosť: Spolieha sa zariadenie pri svojich hlavných operáciách na PSČ?

— Vplyv na životné prostredie: Má PSČ významný vplyv na celkové emisie alebo environmentálnu stopu zariadenia?

Rovnako ako v prípade zariadení, aj v prípade PSČ rozhoduje o tom, či sa daná činnosť kvalifikuje ako PSČ, relevantný príslušný orgán. Mal by zvážiť uvedené faktory a určiť, či by sa činnosť mala oznamovať spolu so zariadením podľa IEPR.

Ak zariadenie vykonáva činnosti uvedené v prílohe I aj činnosti, ktoré v prílohe I uvedené nie sú, uvoľnenia a prenosy mimo lokality z činností neuvedených v prílohe I by sa mali z oznámených údajov oznamovaných v rámci IEPR (pokiaľ nejde o PSČ) vylúčiť. Môže sa stať, že nebude možné oddeliť a kvantifikovať príspevky činností, ktoré nie sú uvedené v prílohe I, napr. ak neexistuje žiadne miesto odberu vzoriek pre činnosti, ktoré nie sú uvedené v prílohe I (v prípade veľmi prepletených kanalizácií). V tomto prípade by mohlo byť praktické a nákladovo efektívne oznamovať uvoľnenia z činností, ktoré nie sú uvedené v prílohe I, spolu s uvoľneniami z činností, ktoré v prílohe I uvedené sú.

5. PRÍKLADY ODVETVÍ

V tomto oddiele je uvedených viacero príkladov rôznych odvetví s rôznou úrovňou zložitosti, ktorými sa ilustrujú vyššie opísané koncepcie. Zložité alebo diferencované situácie si budú vyžadovať individuálne posúdenie a môžu si vyžadovať konzultáciu s autormi povolení v príslušnom orgáne, s agentúrou EEA alebo s Komisiou. Asistenčné pracovisko (helpdesk) EEA pre priemysel môžete kontaktovať na adrese industry.helpdesk@eea.europa.eu.

5.1. **Odvetvie energetiky**

Príklad na obrázku 5.1 znázorňuje miesto výroby elektrickej energie s dvoma veľkými spaľovacími zariadeniami (LCP). Obsahuje: i) dve 100 MW plynové turbíny s kombinovaným cyklom (CCGT), každú s kapacitou viac ako 50 MW a s vlastným komínom; ii) spaľovací kotol s kapacitou 45 MW a iii) núdzový dieselový generátor s kapacitou 10 MW. Jedinou relevantnou činnosťou podľa IEPR v tomto príklade je činnosť 1.1*Spaľovanie palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom 50 MW alebo viac*. Hoci existuje viacero technických jednotiek, všetky by sa považovali za súčasť jedného zariadenia, ktoré by bolo súčasťou jednej prevádzkarne a jednej lokality. Usmernenia k uplatňovaniu zásady spoločného komína (článok 29 IED) sú uvedené v oddiele 2.2.3 Príručky pre spravodajcov pre integrované oznamovanie údajov v rámci E-PRTR a LCP. V oddiele 2.2.3 sa vysvetľuje, ako určiť, či sa jednotlivé jednotky môžu považovať za LCP podľa kapitoly III IED. Ak sa jednotky považujú za LCP, mali by sa oznamovať ako súčasť zariadenia so všetkými požadovanými údajmi, ako je menovitý tepelný príkon, energetický vstup, prevádzkové hodiny alebo emisie.

Núdzový generátor v tomto príklade je PSČ. Má jasné technické prepojenie s činnosťou podľa IEPR, pretože jeho jediným účelom je poskytovať núdzovú energiu. Núdzový generátor a 45 MW kotol, ktoré by boli povolené samostatne ako MCP, by sa mali oznamovať spolu s emisiami zariadenia, ale nie ako súčasť LCP. Ako sa uvádza v prílohe I k IEPR, MCP sa nemusia oznamovať jednotlivo, ak sú súčasťou zariadenia podľa IED.

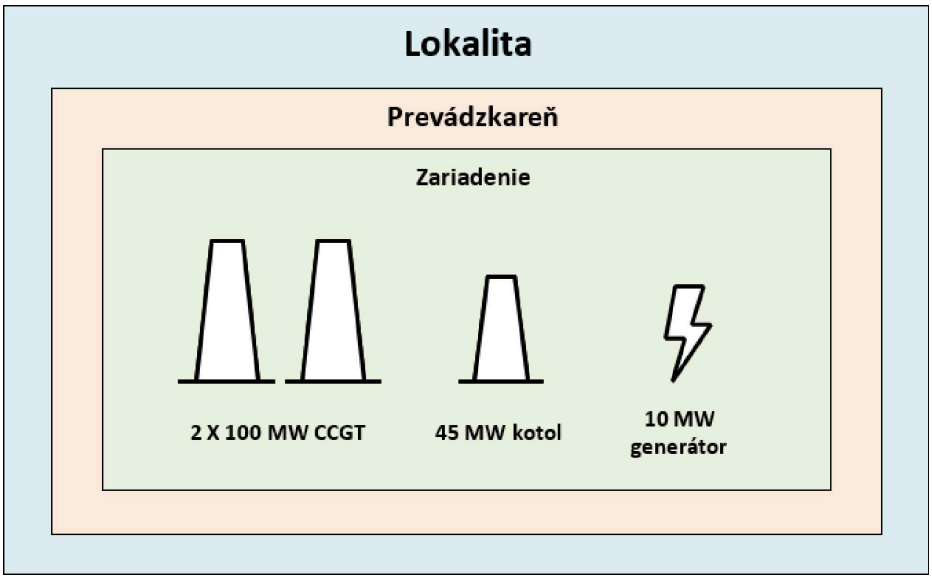
V druhom príklade z odvetvia energetiky na obrázku 5.2 majú plynové turbíny s kombinovaným cyklom (CCGT) iného prevádzkovateľa ako menšie spaľovacie jednotky. Preto sa v tomto príklade vyskytujú dve prevádzkarne, každá s jedným zariadením. Ak by bolo zariadeniu vydané rámcové povolenie vzťahujúce sa na všetky spaľovacie jednotky, potom by sa zariadenie muselo pomyselne rozdeliť na dve časti (ako je znázornené na druhom obrázku), ale len na účely oznamovania

podľa IEPR. Ako je uvedené v Príručke pre spravodajcov, prevádzkareň 2 by mala zariadenie vykonávajúce činnosť 1.1, keďže celková kapacita 45 MW + 10 MW presahuje prahovú hodnotu 50 MW. V prípade prevádzkarne 2 by sa však žiadne LCP neoznamovali ako časti zariadenia z dôvodu agregačných pravidiel v kapitole III, ktoré sa vzťahujú len na jednotky s kapacitou 15 MW alebo väčšou.

Na druhej strane, prevádzkareň 1 by mala zariadenie vykonávajúce činnosť 1.1 a buď dve časti zariadenia po 100 MW, alebo jednu časť zariadenia s kapacitou 200 MW. Druhý prípad by nastal, keby tieto dve jednotky mali spoločný komín alebo keby boli nainštalované takým spôsobom, že by príslušný orgán po zohľadnení technických a hospodárskych faktorov usúdil, že ich odpadové plyny by sa mohli vypúšťať cez spoločný komín (článok 29 IED).

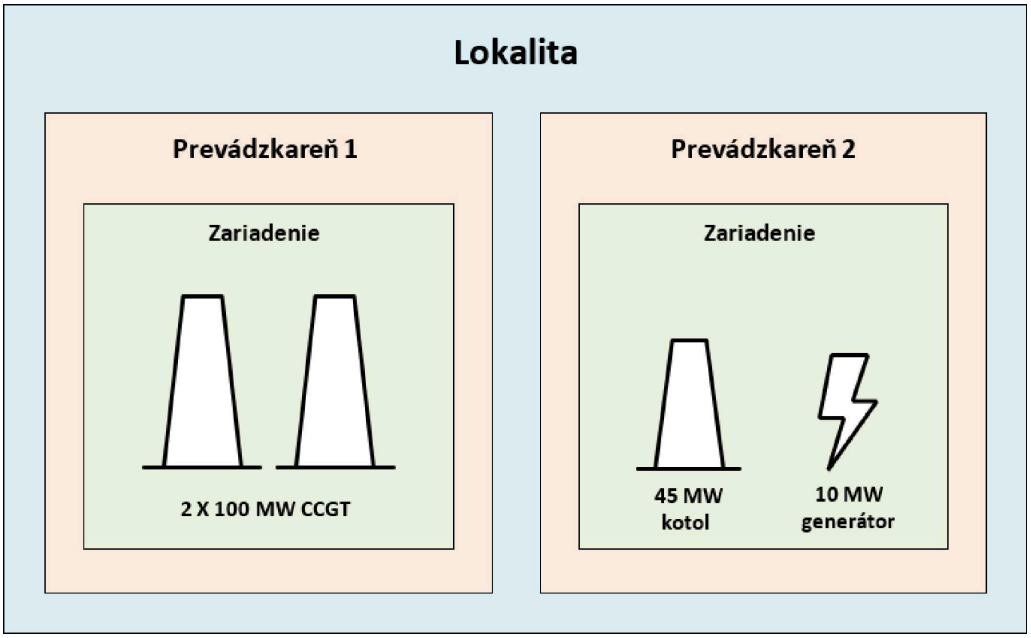
Obrázok 5.1

Príklad lokality výroby elektriny s jedným prevádzkovateľom

Obrázok 5.2

Príklad lokality výroby elektriny s dvoma prevádzkovateľmi

5.2. **Odvetvie odpadového hospodárstva**

Tento príklad pozostáva zo zariadenia na nakladanie s odpadom s tromi technickými jednotkami: i) skládka odpadu; ii) jednotka na spracovanie odpadu a iii) bioplynová stanica. Na obrázku 5.3 je znázornená neďaleká skládka odpadu (zariadenie 1), na ktorú sa dostáva nezhodnotiteľný odpad zo závodu na spracovanie odpadu. Technicky nie je prepojená s bioplynovou stanicou ani so závodom na spracovanie odpadu, aj keď z nich prijíma odpad, pretože sa považuje za lokalitu definitívneho zneškodnenia. Okrem toho, keďže primárnym účelom skládky odpadu je zneškodnenie, ktoré sa líši od činností ostatných jednotiek zameraných na zhodnocovanie, je klasifikovaná ako samostatné zariadenie (činnosť 5.4 podľa IED).

Zariadenie 2 je závod na spracovanie odpadu, v ktorom sa odpad pripravuje na skládku aj do bioplynovej stanice a takisto sa z neho iný odpad preváža na externé miesta. Hoci bioplynovej stanici dodáva suroviny, jeho operácie sú mechanické a bioplynová stanica by mohla získavať odpad z iných miest. Vzhľadom na to, že ide o iný typ vplyvu na životné prostredie a nie je rozhodujúcou zložkou procesu výroby bioplynu, považuje sa za samostatné zariadenie.

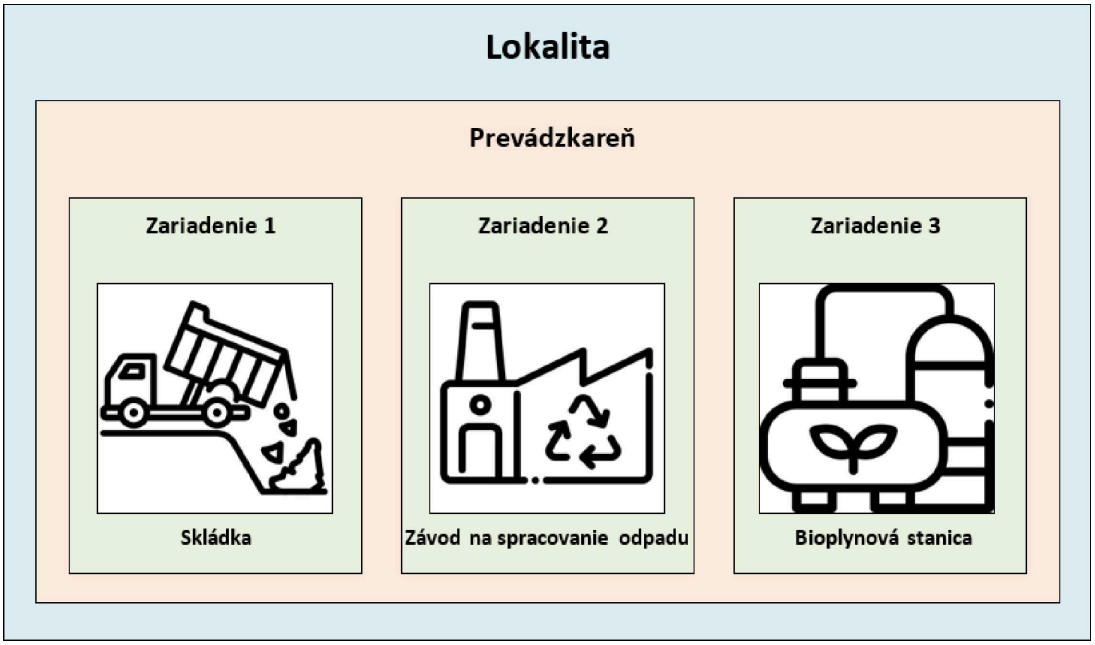
V alternatívnom scenári na obrázku 5.4 sa prevádzkovateľ rozhodol, že účelom závodu na spracovanie odpadu – s využitím predbežných fermentačných jednotiek určených výlučne na zlepšenie rozkladu materiálu a ohrievanie substrátu – je slúžiť ako jednotka na predbežnú úpravu pre bioplynovú stanicu. Táto predbežná úprava je nevyhnutná na správne fungovanie procesu rozkladu a zahŕňa biologický proces, ktorý nasleduje po počiatočnom mechanickom spracovaní. V tomto scenári sú preto závod na spracovanie odpadu a bioplynová stanica [činnosť 5.3 písm. a) bod i) alebo 5.3 písm. b) bod i) podľa IED] technicky prepojené, a teda tvoria jedno zariadenie.

Tieto dve zariadenia môžu, ale nemusia byť jednou prevádzkarňou; to bude závisieť od toho, či majú samostatných prevádzkovateľov. Všetky tieto subjekty možno považovať za súčasť jednej lokality.

Pozri oddiel 5.5, v ktorom sú uvedené príklady prenosov odpadových vôd, z ktorých niektoré sa oznamujú ako tonáž odpadu, v komplexnej priemyselnej lokalite s čistiarňou odpadových vôd.

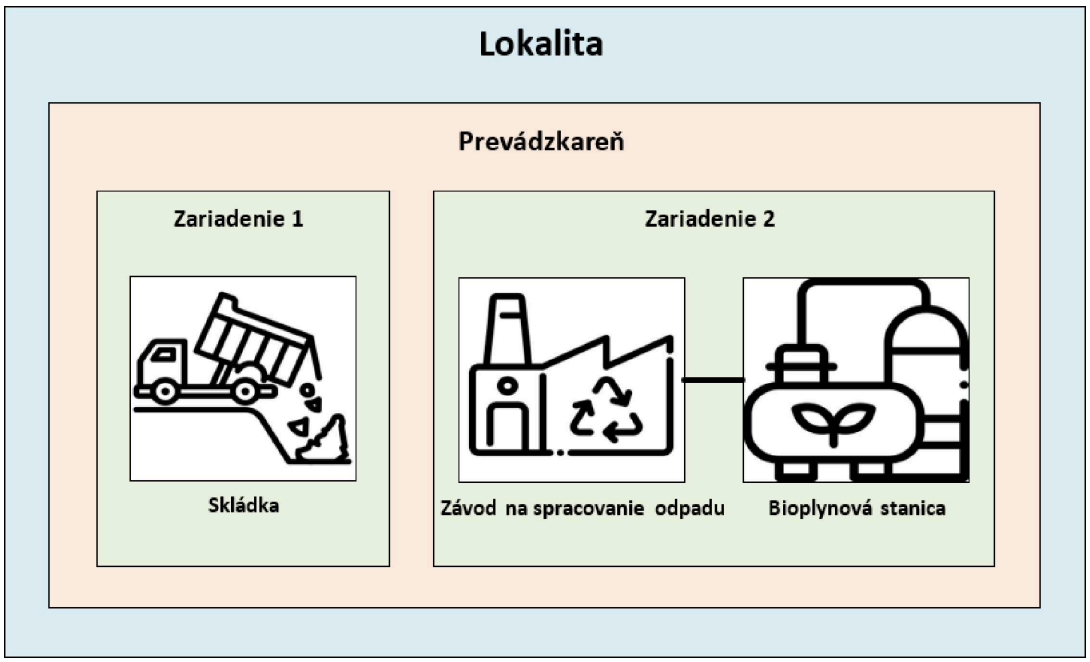
Obrázok 5.3

Príklad lokality nakladania s odpadom s tromi zariadeniami

Obrázok 5.4

Príklad lokality nakladania s odpadom s dvoma zariadeniami

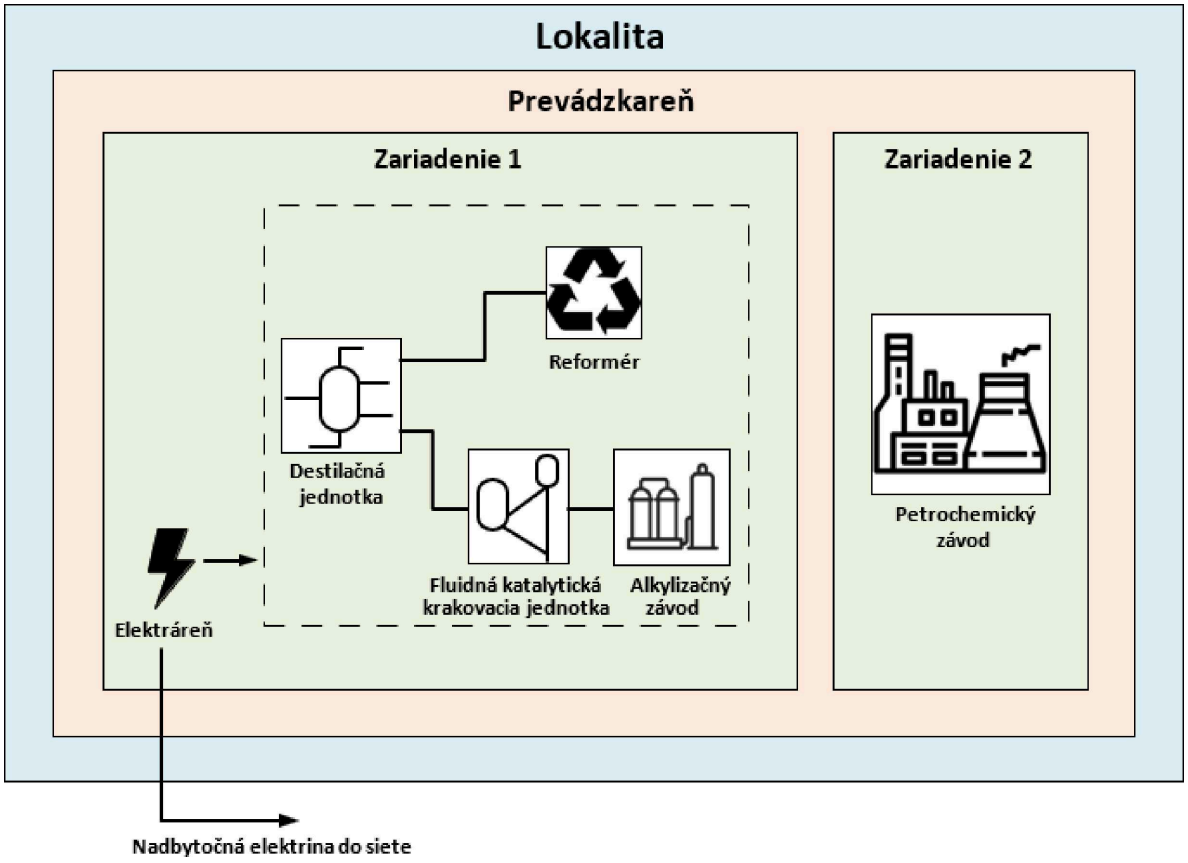
5.3. **Lokalita s rafinériou a petrochemickým závodom**

V príklade na obrázku 5.5 je znázornená rafinéria nachádzajúca sa vedľa petrochemického závodu. Súčasťou rafinérie je destilačná jednotka, ktorá dodáva produkt do reformáru a fluidnej katalytickej krakovacej jednotky, ktorá zas dodáva produkt do alkylizačného závodu. V tomto príklade príslušný orgán považuje všetky tieto technické jednotky za silne technicky prepojené, a preto tvoria jedno zariadenie. Elektráreň v rafinérii dodáva energiu každej z rafinérskych technických jednotiek. Hoci sa ďalšia energia vyváža mimo rafinérie do siete, väčšina požadovanej energie je potrebná na prevádzku rafinérie. Preto na mieste existuje silné technické prepojenie a elektráreň sa takisto považuje za súčasť toho istého zariadenia.

Jednou z činností rafinérie je dodávanie ťažkého benzínu do petrochemického závodu. Rafinéria aj závod majú rovnakého prevádzkovateľa, ale odlišné procesy. V petrochemickom závode sa bude ďalej spracovávať ťažký benzín na súbor derivátov, ktoré sa používajú v ďalšom článku výrobného reťazca na výrobu gumy, plastov, vlákien, živíc atď. Ťažký benzín vyrobený v rafinérii sa posiela aj na iné miesta a iným zákazníkom a petrochemický závod by mohol potenciálne využívať ťažký benzín vyrobený inde. V dôsledku toho by príslušný orgán, ktorý vykonáva posúdenie, mohol považovať technické prepojenie za slabé. Rafinéria a petrochemický závod by sa preto mali považovať za samostatné zariadenia. V uvedenom príklade však majú tieto zariadenia toho istého prevádzkovateľa, a preto sú súčasťou jednej prevádzkarne. Keďže neexistujú ďalšie súvisiace prevádzkarne, táto jediná prevádzkareň tvorí lokalitu

Obrázok 5.5

Príklad lokality s rafinériou a petrochemickým závodom

5.4. **Farmaceutická lokalita**

Príklad na obrázku 5.6 je zámerne zložitý, aby bolo možné ilustrovať viacero koncepcií.

V prevádzkarni 1 prebieha spaľovací proces na výrobu tepla a elektrickej energie. Teplo sa dodáva do reaktorov v prevádzkarni 2. Celá prevádzkareň 1 je vo vlastníctve spoločnosti Energy Ltd. Obsahuje tri spaľovacie jednotky (jednotky 1, 2 a 3), a keďže každá z nich je samostatným kotlom so samostatným komínom, príslušný orgán ich považuje za samostatné technické jednotky podľa článku 29 ods. 2 IED. Všetky tieto jednotky sú technicky prepojené a tvoria tak jedno zariadenie, zariadenie 1. Hlavným účelom tohto zariadenia je dodávať energiu ostatným zariadeniam v lokalite a prebytočná energia sa dodáva do verejnej siete.

Prevádzkareň 2 je farmaceutická prevádzkareň vo vlastníctve spoločnosti Pharma Ltd. Táto prevádzkareň obsahuje štyri rôzne podjednotky. Jednotka 4 a jednotka 5 sú reaktory vyrábajúce farmaceutický výrobok. Jednotka 6 je čistiareň odpadových vôd, ktorá je funkčne prepojená s reaktormi, a v jednotke 7 sa skladujú suroviny. Všetky tieto jednotky sú technicky prepojené a sú nevyhnutné na fungovanie celej prevádzkarne. Preto všetky tvoria jedno zariadenie, zariadenie 2.

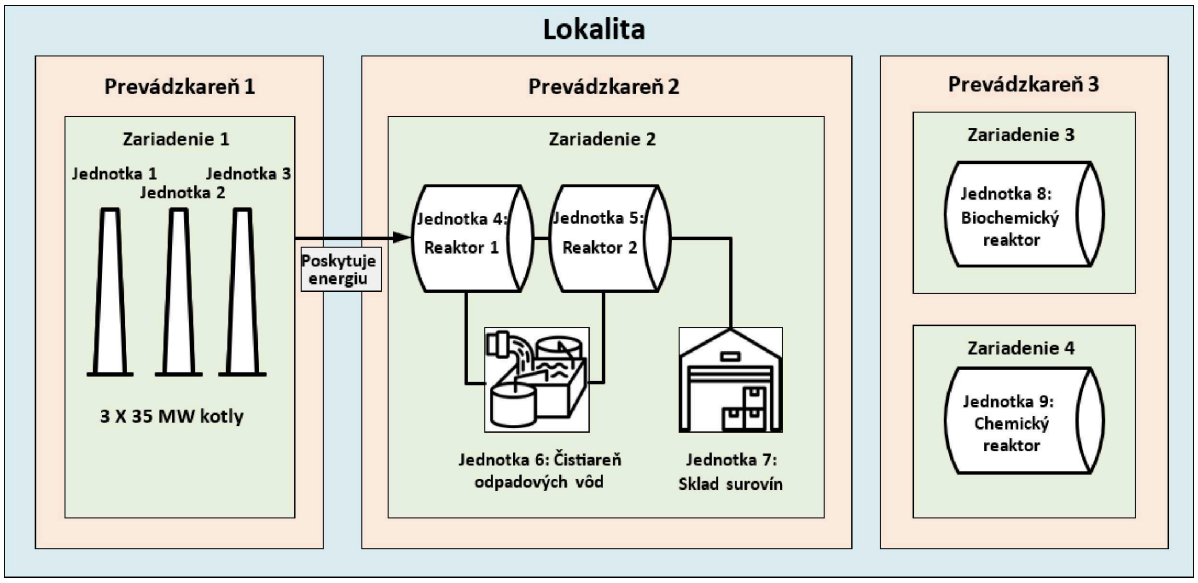
V prevádzkarni 3, ktorú vlastní spoločnosť Supply Ltd, sa vykonáva chemická činnosť, pri ktorej sa vyrábajú biochemické a organické rozpúšťadlá. Používajú sa v prevádzkarni 2, ale aj v iných spoločnostiach mimo lokality. Táto prevádzkareň má dve nezávislé zariadenia, ktoré nie sú technicky prepojené a v ktorých sa používajú úplne odlišné chemické procesy. Zariadenie 3 je biochemický reaktor, ktorý produkuje biochemické rozpúšťadlo; do tohto zariadenia patrí jediná jednotka, jednotka 8. Zariadenie 4 je chemický reaktor (jednotka 9), v ktorom sa rafinuje organické rozpúšťadlo.

Tri prevádzkarne prevádzkované spoločnosťami Energy Ltd, Pharma Ltd a Supply Ltd tvoria jednu lokalitu, pretože tieto tri spoločnosti vykonávajú činnosti so spoločným cieľom a sú svojím charakterom prepojené, v tomto prípade ide o výrobu liekov.

Hoci sú zariadenia 1 a 2 technicky prepojené, prevádzkujú ich dva rôzne právne subjekty (Energy Ltd a Pharma Ltd). To znamená, že hoci by sa mohli považovať za jedno zariadenie, musia sa oznamovať podľa IEPR ako samostatné zariadenia v rámci samostatných prevádzkarní. Podobné zásady platia aj pre zložitejšie chemické závody, v ktorých sa vykonáva viacero činností podľa IED.

Obrázok 5.6

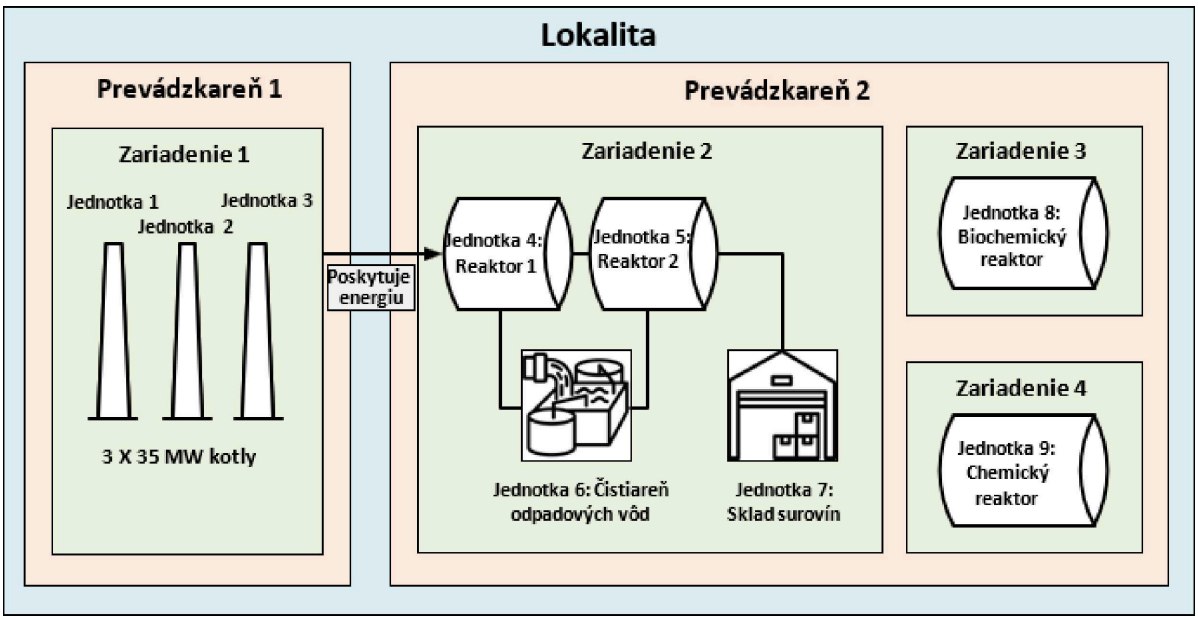
Príklad farmaceutickej lokality

Na obrázku 5.7 je znázornená situácia opísaná na obrázku 5.6, ale po tom, čo spoločnosť Pharma Ltd kúpila a prevzala od spoločnosti Supply Ltd jednotky 8 a 9, čím sa prevádzkarne 2 a 3 spojili do jednej prevádzkarne v danej lokalite.

Obrázok 5.7

Príklad farmaceutickej lokality po zmene prevádzkovateľa

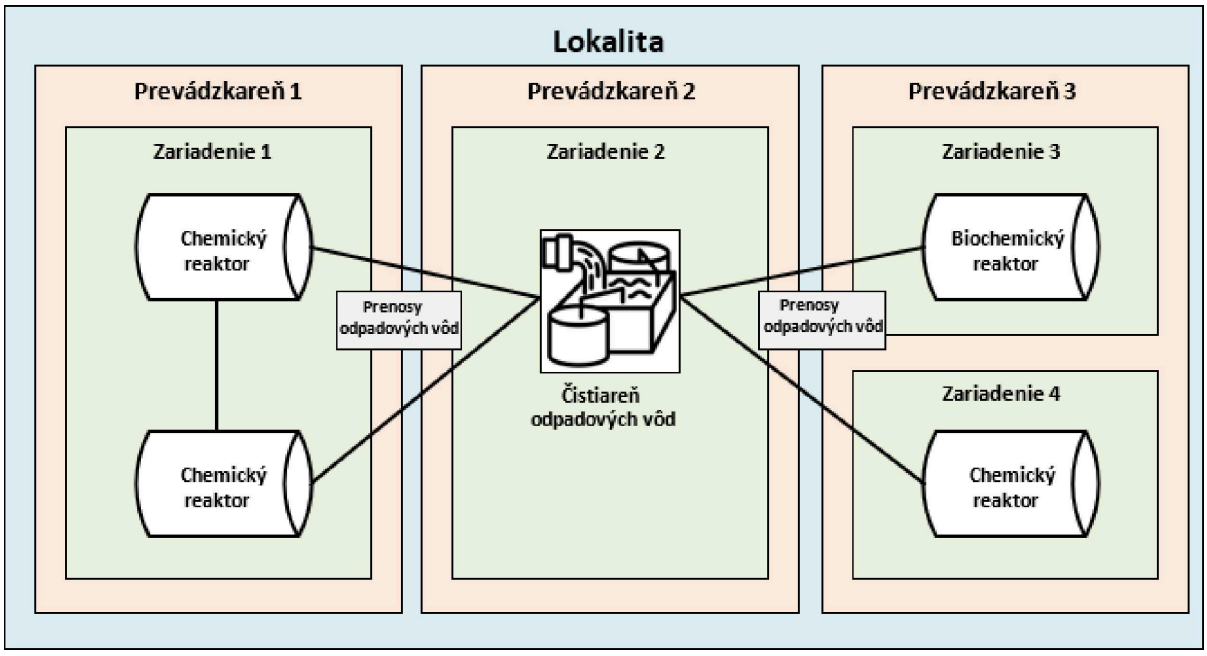
5.5. **Vypúšťanie vody z viacerých zariadení v tej istej lokalite**

Ak nezávisle prevádzkovaná priemyselná ČOV slúži rôznym iným prevádzkarniam v priemyselnej lokalite, potom by sa ČOV mala oddeliť a oznamovať ako ďalšia prevádzkareň a zariadenie. To je napríklad prípad činnosti 6.11 podľa IED, ktorá je vymedzená ako „[n]ezávisle prevádzkované čistenie odpadových vôd, na ktoré sa nevzťahuje smernica 91/271/EHS a ktoré sa vypúšťajú zo zariadenia, na ktoré sa vzťahuje kapitola II“. Na obrázku 5.8 je znázornený tento scenár; ČOV má iného prevádzkovateľa ako zariadenia 1, 3 a 4, a preto tvorí jednu prevádzkareň s jedným zariadením. Uvoľnenia znečisťujúcich látok v prípade ČOV by sa preto mali oznamovať, ak sú prekročené prahové hodnoty znečisťujúcich látok uvedené v prílohe II k IEPR. Za ostatné zariadenia by sa mali oznamovať prenosy znečisťujúcich látok, ak prekračujú prahové hodnoty uvedené v prílohe II.

Ak je nezávislá ČOV v tejto priemyselnej lokalite v nepravdepodobnom scenári spojená s mestskou ČOV s ekvivalentom nad 100 000 obyvateľov (napr. činnosť 6 podľa IEPR), odporúča sa oznámiť ju ako samostatné zariadenie, pretože môže fungovať nezávisle. V tomto prípade by sa všetky prenosy odpadových vôd zo zariadení 1, 3 a 4 do mestskej ČOV mali oznamovať ako prenosy znečisťujúcich látok za predpokladu, že prekračujú prahové hodnoty uvedené v prílohe II k IEPR.

Obrázok 5.8

Príklad vypúšťania vody z viacerých zariadení v tej istej lokalite, ktorá je čistená nezávisle prevádzkovanou ČOV

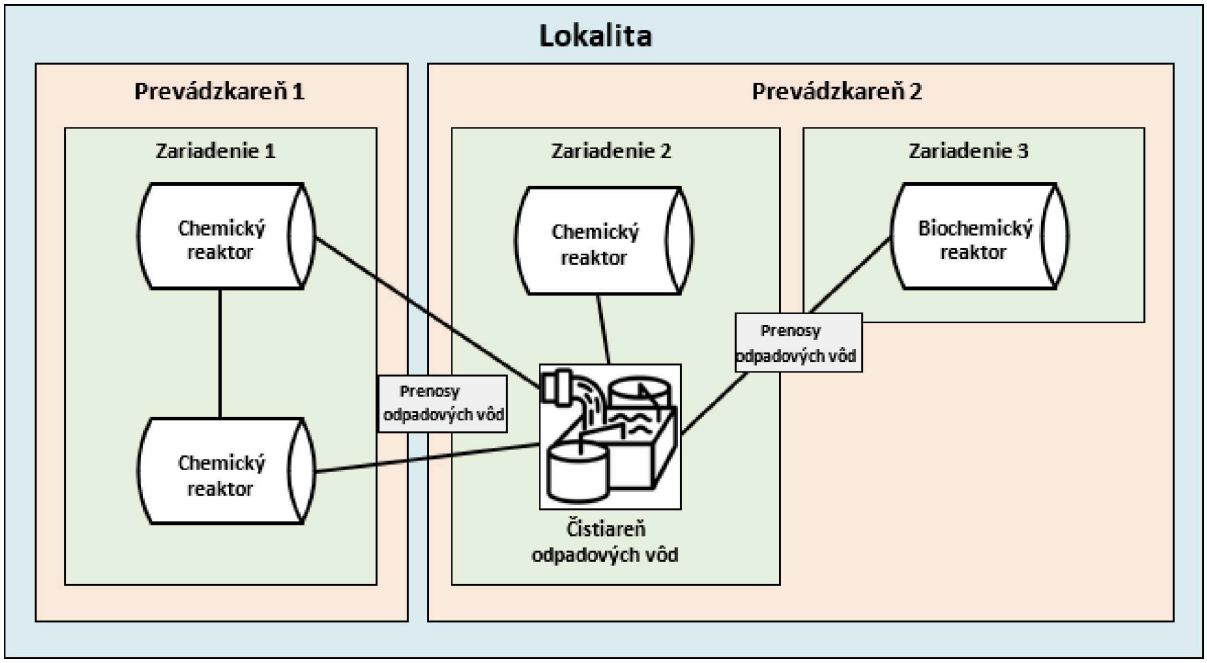

Na obrázku 5.9 je znázornený prípad, keď ČOV nie je nezávislá, pretože má rovnakého prevádzkovateľa ako ostatné technické jednotky. V tomto príklade sa sila technického prepojenia medzi dvoma technickými jednotkami v zariadení 2 považuje za dostatočne veľkú (príslušným orgánom) na vytvorenie jedného zariadenia. Technické prepojenie medzi chemickým reaktorom, biochemickým reaktorom a ČOV sa však nepovažuje za dostatočne silné na to, aby sa z nich stalo jedno zariadenie. Prenosy odpadových vôd z chemického reaktora v zariadení 2 by sa nemali oznamovať, pretože sa považujú za prenosy na mieste za predpokladu, že ČOV spadá do rozsahu pôsobnosti činnosti 5.3 písm. a) podľa IED.

Toto bola bežná prax aj pri oznamovaní činnosti 5c) v rozsahu pôsobnosti predchodcu IEPR [Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok (E-PRTR), zavedeného nariadením (ES) č. 166/2006], keď druh odpadu vymedzený v prílohe I k smernici 2008/98/ES spadá pod položky D8 a D9. Na druhej strane, ak ČOV nespadá do rozsahu činnosti 5.3 písm. a) podľa IED alebo nespadá do rozsahu položiek D8 a D9, prenosy odpadových vôd zo zariadení 1 a 3 by sa mali oznamovať ako prenosy znečisťujúcich látok. V oboch prípadoch by zariadenie 2 malo oznamovať uvoľnenia znečisťujúcich látok, ak tieto prekračujú prahové hodnoty uvedené v prílohe II k IEPR.

Obrázok 5.9

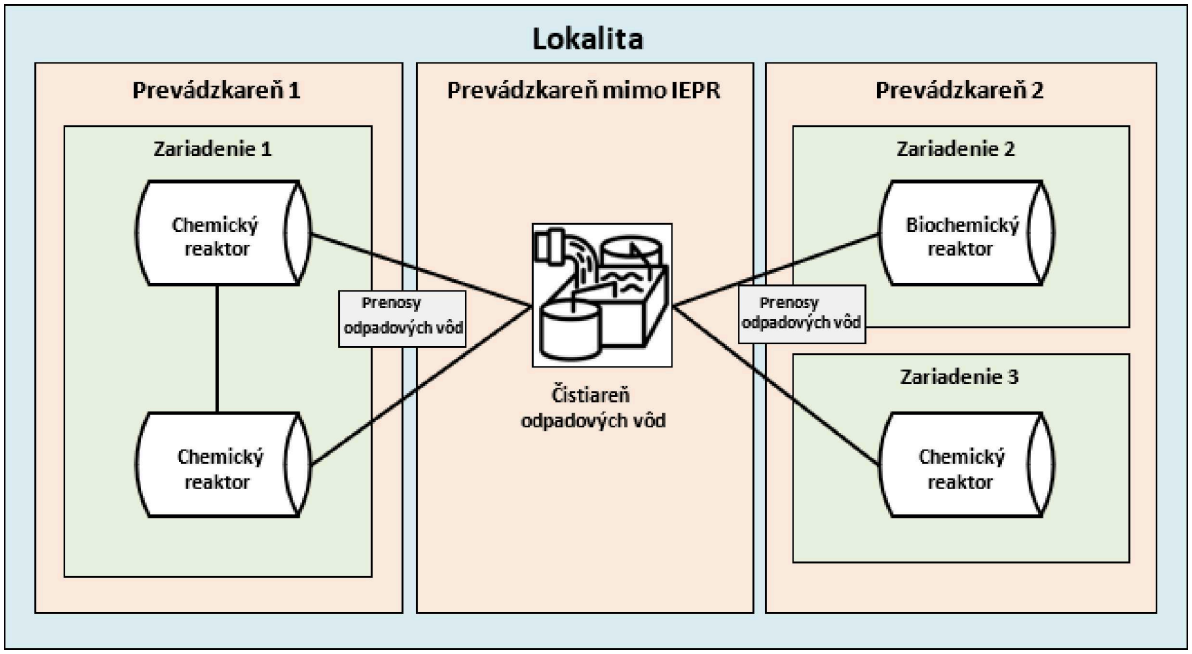
Príklad technicky prepojenej ČOV s jednotkou v tom istom zariadení

Obrázok 5.10 predstavuje scenár, v ktorom je mestská ČOV, ktorá slúži ekvivalentu menej ako 100 000 obyvateľov, súčasťou lokality (keďže je funkčne prepojená s inými jednotkami v lokalite), ale vykonáva sa v nej činnosť, ktorá je mimo pôsobnosti IED aj IEPR. Zariadenia 1, 2 a 3 by oznamovali svoje odpadové vody ako prenosy znečisťujúcich látok. Vypúšťanie znečisťujúcich látok do vody z ČOV by sa však podľa IEPR nemalo oznamovať, keďže táto ČOV nepatrí do jeho pôsobnosti.

Obrázok 5.10

Príklad vypúšťania vody z dvoch zariadení do ČOV, ktorá nespadá do pôsobnosti IED ani IEPR a ktorú prevádzkuje nezávislý prevádzkovateľ

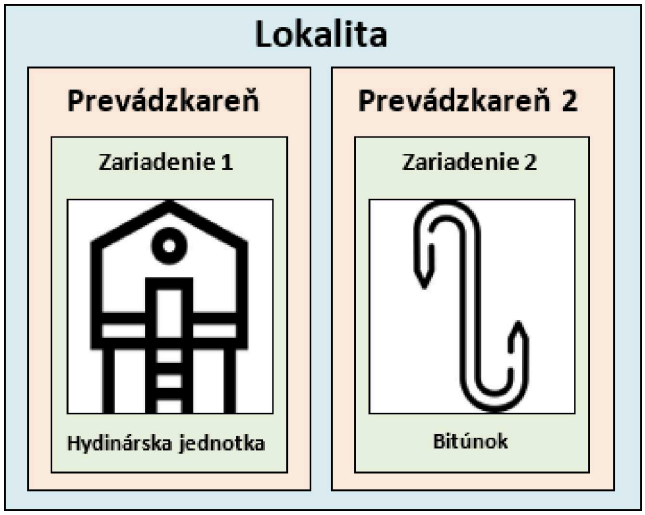

5.6. **Zariadenia na intenzívny chov hydiny alebo ošípaných a bitúnky**

Bitúnky sa často nachádzajú v blízkosti intenzívnych chovov. Na obrázku 5.11 je znázornený tento scenár, kde bitúnok prevádzkuje spoločnosť Abattoir Ltd a hydinársku farmu spoločnosť Poultry Ltd. Aj keď sú tieto technické jednotky úzko prepojené, na účely oznamovania podľa IEPR by sa stále považovali za dve samostatné prevádzkarne (prevádzkareň 1 a 2), pretože majú rôznych prevádzkovateľov.

Obrázok 5.11

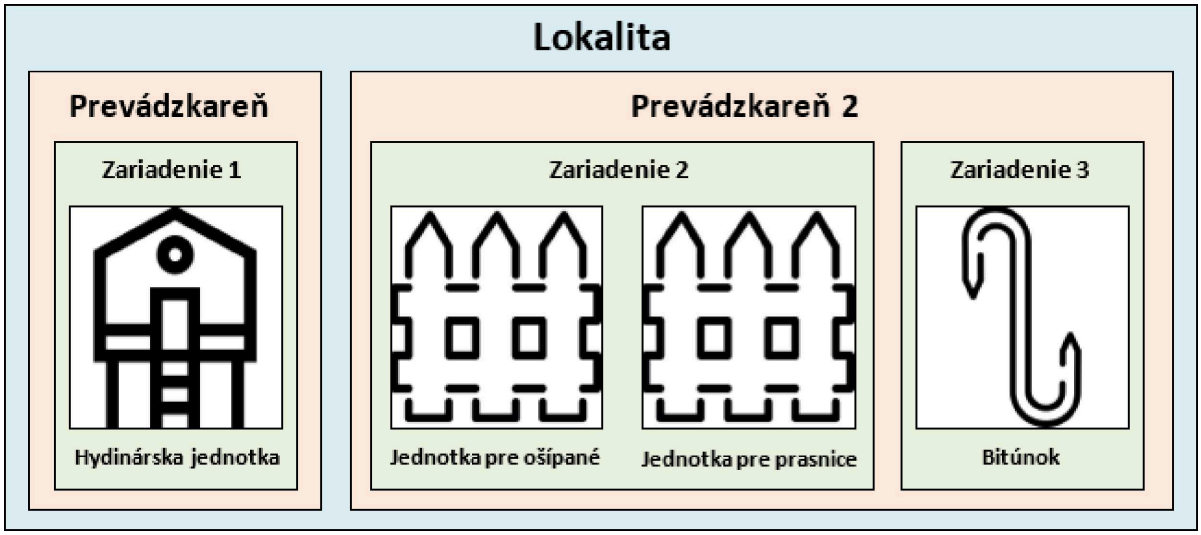
Jednoduchý príklad chovu hydiny a blízkeho bitúnku

Ak by však spoločnosť Abattoir Ltd. zriadila a prevádzkovala jednotku intenzívneho chovu ošípaných a jednotku s prasnicami v susedstve bitúnku, tieto jednotky by sa považovali za jednu prevádzkareň, ako je znázornené na obrázku 5.12. V takejto situácii by jednotka pre ošípané a jednotka pre prasnice, ako aj bitúnok mohli tvoriť samostatné zariadenia v rámci tej istej prevádzkarne v závislosti od sily technického prepojenia, ktorú určí príslušný orgán.

Obrázok 5.12

Komplexnejší príklad lokality s priemyselným chovom a spracovaním hospodárskych zvierat s rôznymi prevádzkovateľmi

5.7. **Odvetvia a činnosti, ktoré nespadajú do pôsobnosti IED**

5.7.1. *Stredne veľké spaľovacie zariadenia*

V IEPR, IED a v smernici (EÚ) 2015/2193 (MCPD) sú uvedené rôzne požiadavky na oznamovanie. Požiadavky v IEPR sa vzťahujú najmä na väčšie MCP s tepelným príkonom od 20 MW do 50 MW, na ktoré sa nevzťahuje príloha I k IED. Tieto zariadenia, ako aj menšie MCP, podliehajú požiadavkám na pravidelné oznamovanie podľa MCPD, ktoré zahŕňajú údaje o skutočných emisiách, druhoch a množstvách použitých palív a kapacite, a to na súhrnnej úrovni.

Podľa požiadaviek na oznamovanie v IEPR sa väčšie MCP (20 – 50 MW), ktoré tvoria jedno zariadenie MCP, oznamujú samostatne len vtedy, ak nie sú súčasťou zariadenia podľa IED. V lokalite so zariadením v rozsahu pôsobnosti IEPR, ale **nie** v rozsahu pôsobnosti IED, sa MCP v lokalite s menovitým tepelným príkonom 20 – 50 MW majú oznamovať ako samostatné zariadenie. Pozri príklad v oddiele 5.7.3, kde povrchová baňa, ktorá nie je v rozsahu pôsobnosti prílohy I k IED, má ako zdroj energie MCP.

Všetky jednotlivé technické jednotky MCP by sa mali oznamovať ako časti zariadenia v rámci zariadenia MCP. Emisie by sa mali oznamovať na úrovni zariadenia. Počet zariadení, ktoré sa podľa IERP majú oznámiť v zariadení MCP, bude závisieť od technických prepojení uvedených v oddiele 4.3.2. Viacero MCP, ktoré spolu tvoria zariadenie s menovitým tepelným príkonom nad 50 MW, by spadalo pod činnosť 1.1 podľa IED a mali by sa oznamovať ako zariadenie, a nie ako MCP.

Pri oznamovaní do registra priemyselných lokalít EÚ sa MCP, ktoré majú spoločný komín, považujú za časť zariadenia. Podľa smernice MCPD sa majú spaľovacie zariadenia spájať, ak sú napojené na spoločný komín alebo „vzhľadom na technické a ekonomické faktory by sa odpadové plyny takýchto stredne veľkých spaľovacích zariadení mohli vypúšťať spoločným komínom, a to podľa posúdenia príslušného orgánu“, ako sa uvádza v článku 4 smernice MCPD. Tento prístup sa do istej miery zhoduje s vymedzením a oznamovaním častí zariadení LCP, ale je potrebné upozorniť na rozdielne prahové hodnoty kapacity, ktorými sú vymedzené jednotlivé činnosti (t. j. 20 – 50 MW alebo nad 50 MW tepelného príkonu). V smernici MCPD nie je vymedzený pojem „zariadenie“; vymedzenie pojmu prevádzkovateľ je však rovnaké ako v IEPR. Povinnosti prevádzkovateľa, ktoré sa používajú v tomto dokumente na určenie rozsahu prevádzkarne, by sa preto mali použiť na vymedzenie prevádzkarní, a preto sa nimi vymedzia zariadenia v prevádzkarniach.

V prípade MCP bude na účely oznamovania podľa IEPR zvyčajne existovať vzťah jedna k jednej medzi prevádzkarňou a zariadením. MCP však môže mať na účely oznamovania do registra priemyselných lokalít EÚ viacero častí zariadenia.

5.7.2. *Podzemná ťažba a súvisiace činnosti vrátane ťažby ropy alebo zemného plynu na pevnine alebo na mori (ak sa na ne nevzťahuje príloha I k IED)*

Táto kapitola usmernení je určená pre zariadenia, na ktoré sa nevzťahuje činnosť 3.6 podľa IED.

V prípade podzemnej ťažby a súvisiacich činností sa zvyčajne medzi prevádzkarňou a zariadením vytvorí vzťah jedna k jednej na základe prevádzkovateľa. Možnou výnimkou by bolo, ak sa v tesnej blízkosti nachádza viacero baní, napríklad na rôzne materiály, a tieto bane prevádzkuje tá istá spoločnosť. Keďže medzi týmito dvomi baňami neexistuje žiadne technické prepojenie, v tejto situácii by sa mohli považovať za jednu prevádzkareň, ktorá zahŕňa dve zariadenia.

V prípade ropných a plynárenských operácií je medzi prevádzkarňou a zariadením zvyčajne vzťah jedna k jednej. Jedno ropné a plynové pole s mnohými vrtmi alebo plošinami prevádzkovanými tou istou spoločnosťou by sa malo klasifikovať ako jedno zariadenie. To platí za predpokladu, že existuje technické prepojenie medzi vrtmi, ktoré: i) zdieľajú infraštruktúru (napr. potrubia, spracovateľské zariadenia, skladovacie nádrže, systémy spaľovania); ii) pôsobia ako jedna jednotka pod vedením toho istého prevádzkovateľa a iii) funkčne od seba závisia (t. j. prevádzka jedného vrtu ovplyvňuje emisný profil iného vrtu). Ak existuje viacero prevádzkovateľov, jedna lokalita vymedzená ropným a plynovým poľom by sa považovala za lokalitu s viacerými prevádzkarňami. Ak však medzi jednotlivými vrtmi neexistuje žiadne technické prepojenie, mohli by sa považovať za rôzne zariadenia. Existenciu technického prepojenia určuje ako vždy príslušný orgán.

5.7.3. *Povrchová ťažba a dobývanie (ak sa na ne nevzťahuje príloha I k IED a ak plocha oblasti bezprostrednej ťažby predstavuje 25 hektárov)*

Tieto usmernenia sú určené pre zariadenia, na ktoré sa nevzťahuje činnosť 3.6 podľa IED.

Pri ťažbe a iných činnostiach zvyčajne existuje vzťah jedna k jednej medzi prevádzkarňou a zariadením. Výnimkou je prípad, keď má prevádzkareň viac ako jednu pracovnú plochu, na ktorej sa ťažia rôzne druhy materiálu, alebo keď prevádzkareň pôvodne pokrývala jednu oblasť ťažby určitého nerastu (napr. lom) a inú oblasť ťažby iného nerastu. Všimnite si, že nová činnosť 3.6 podľa IED je vymedzená ako „[ť]ažba vrátane úpravy na mieste, ako sú rozdrobenie, úprava rozmerov, obohacovanie a zušľachťovanie, týchto rúd v priemyselnom meradle: bauxitu, chrómu, kobaltu, medi, zlata, železa, olova, lítia, mangánu, niklu, paládia, platiny, cínu, volfrámu a zinku“. Ak príslušné orgány vypracujú súbor kritérií na určenie rozsahu a hraníc zariadenia v prípade činnosti 3.6 podľa IED, ktoré možno uplatniť na podzemnú a povrchovú ťažbu, ktoré nie sú súčasťou prílohy I, tieto kritériá sa môžu v záujme konzistentnosti uplatniť aj na bane, ktoré nespadajú do pôsobnosti IED.

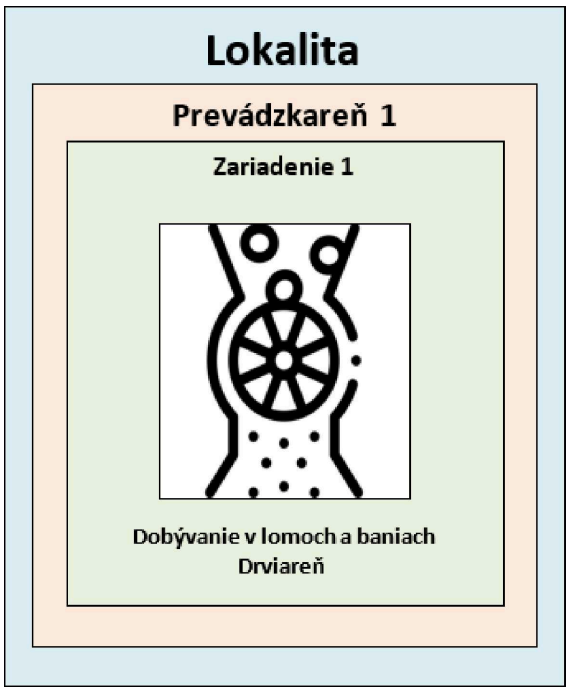
Počas typickej prevádzky v lome sa vykonáva uvoľňovanie horniny vŕtaním a odstreľovaním. Lom je zariadením podľa IEPR a jeho hlavnou činnosťou je povrchová ťažba a dobývanie (ak sa na ne nevzťahuje príloha I k smernici IED), t. j. vzťahuje sa na ne činnosť 5 podľa IEPR. V lokalite sa často nachádza drviareň, ktorá môže byť stacionárna alebo mobilná. Stacionárna drviareň by sa považovala za súčasť zariadenia a jej emisie by sa museli oznamovať (pozri obrázok 5.13).

Okrem toho môže byť v lokalite zdroj energie, napríklad spaľovacia jednotka, ktorá dodáva energiu pre rôzne činnosti v prevádzkarni. Ak sa toto spaľovacie zariadenie kvalifikuje ako činnosť podľa IEPR (napr. MCP), považovalo by sa za samostatné zariadenie podľa IEPR ([15]) (ako je znázornené na obrázku 5.14).

Ak by elektráreň prevádzkoval iný prevádzkovateľ, zrejme by tvorila druhú prevádzkareň s jedným zariadením. Ak by bola elektráreň väčšia ako 50 MW, potom by bola klasifikovaná ako činnosť 1.1 (*Spaľovanie palív v zariadeniach s celkovým menovitým tepelným príkonom 50 MW alebo viac*). Prípadne, ak by elektráreň mala príkon menej ako 20 MW, nepatrila by do rozsahu pôsobnosti IEPR.

Obrázok 5.13

Schematický diagram typickej prevádzky v lome

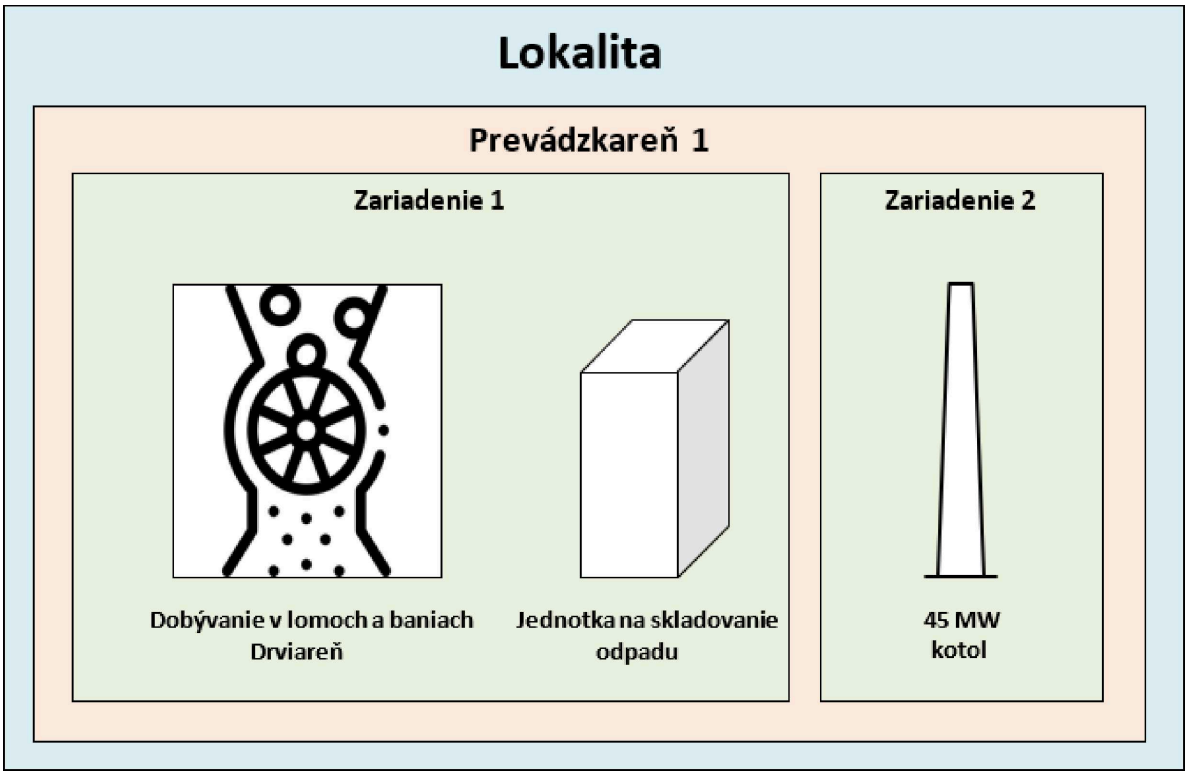
* Ikona na obrázku 5.13 je určená len na ilustračné účely.

([15]) Stredné spaľovacie zariadenia, ktoré oznamujú podľa IEPR, sú vymedzené ako „[č]innosti uvedené v článku 2 smernice (EÚ) 2015/2193 (ak sa na ne nevzťahuje príloha I k smernici 2010/75/EÚ). […] s menovitým tepelným príkonom dosahujúcim aspoň 20 MW, no nižším ako 50 MW“. MCP nepodliehajú oznamovaniu, ak sú súčasťou prílohy I k IED. Ak sú však zdrojom energie pre činnosť, ktorá nespadá do pôsobnosti IED (ako je to v oddiele 5.7.3), mali by sa ako také oznamovať, pokiaľ majú menovitý tepelný príkon 20 – 50 MW.

Súčasťou lokality môže byť aj sklad odpadu, ktorý nie je nebezpečný, určený na zhromažďovanie odpadu z rôznych činností lokality (pozri obrázok 5.14), ktorý však nepredstavuje činnosť podľa IEPR, a preto sa nepovažuje za samostatné zariadenie. Ak by však jednotka na zber odpadu slúžila na zber nebezpečných odpadových materiálov, napr. odpadových olejov, a mala by kapacitu 50 ton alebo viac, spadala by pod činnosť 5.5 podľa IED a tvorila by samostatné zariadenie na účely oznamovania podľa IEPR, pokiaľ by nespadala do rozsahu pôsobnosti smernice 2006/21/ES o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu.

Obrázok 5.14

Schéma typického lomu s elektrárňou a so skladom odpadu, ktorý nie je nebezpečný

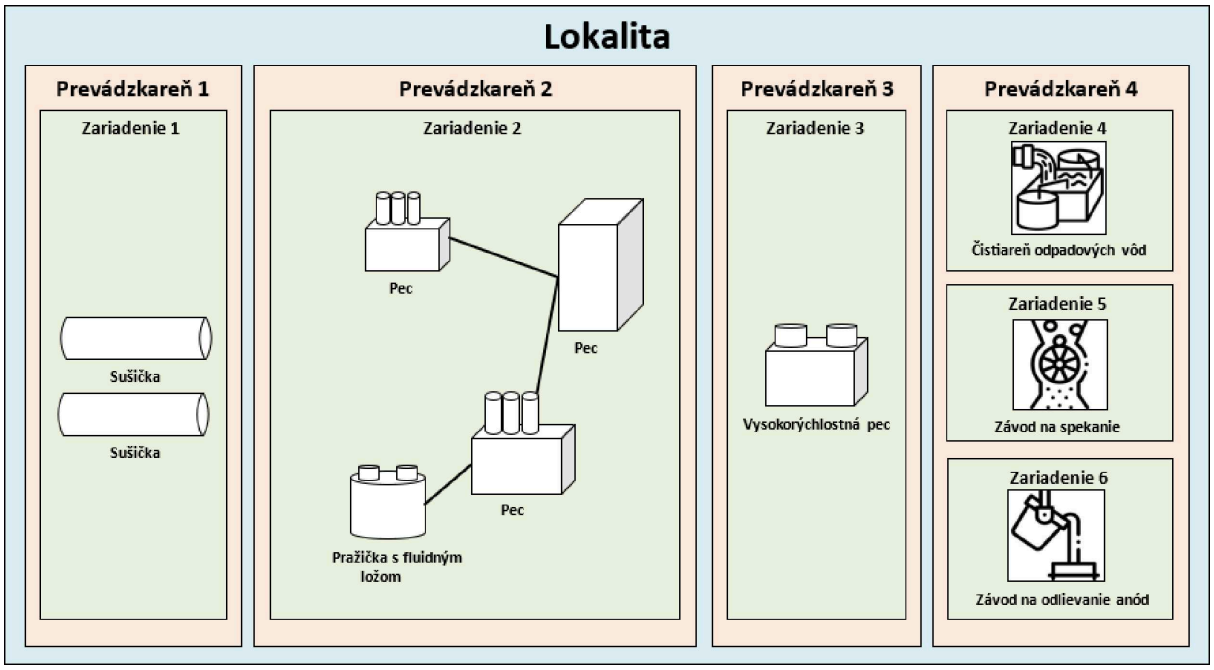

Na obrázku 5.15 je znázornená komplexná povrchová ťažba, v rámci ktorej pôsobia štyria rôzni prevádzkovatelia, a teda štyri prevádzkarne. Prevádzkareň 1 pozostáva z dvoch technických jednotiek tvoriacich jedno zariadenie, ktoré prevádzkuje spoločnosť A. Prevádzkareň 2 zahŕňa štyri technicky prepojené jednotky, ktoré prevádzkuje spoločnosť B. Prevádzkareň 3 má jednu samostatne prevádzkovanú technickú jednotku, ktorú spravuje spoločnosť C. Prevádzkareň 4 má tri zariadenia (bez technického prepojenia medzi jednotkami), ktoré prevádzkuje spoločnosť D.

Okrem toho sa v lokalite môže používať rôzne mobilné vybavenie, ktoré pracuje v rôznych prevádzkarniach v rôznom čase. Keďže však ide o mobilné jednotky, ich emisie by sa nemali zahrnúť do oznamovania v prípade žiadneho konkrétneho zariadenia.

Obrázok 5.15

Príklad komplexnej povrchovej ťažby

5.7.4. *Čistiarne komunálnych odpadových vôd (s kapacitou predstavujúcou ekvivalent 100 000 obyvateľov alebo viac)*

V prípade mestských ČOV je medzi prevádzkarňou a zariadením typický vzťah jedna k jednej. Samostatnú, ale súvisiacu operáciu s odpadmi, v rámci ktorej sa prijíma a spracúva kal alebo výluh zo skládok, by však mohla prevádzkovať tá istá spoločnosť a mohla by sa nachádzať v tej istej prevádzkarni. V takom prípade by sa v prevádzkarni nachádzali dve alebo viac zariadení.

Ak prevádzkovateľ priemyselného zariadenia vlastní mestskú čistiareň odpadových vôd (alebo ak jeho čistiareň odpadových vôd plnila aj funkciu mestskej čistiarne odpadových vôd), odporúča sa oznamovať ich ako dve rôzne zariadenia. Priemyselné zariadenie by potom malo oznámiť nepriame uvoľnenie (prenos znečisťujúcej látky) do mestskej čistiarne odpadových vôd (pokiaľ je prenos vyšší ako prahové hodnoty stanovené v prílohe II k IEPR).

5.7.5. *Akvakultúra založená na vykrmovaní s ročnou výrobnou kapacitou nad 500 ton*

Na vymedzenie pojmu prevádzkareň sa uplatňuje rovnaká zásada, aká sa použila pri oznamovaní podľa nariadenia o E-PRTR (pozri oddiel 4.2). Akvakultúrne zariadenia majú zvyčajne viacero ohrád, náhonov alebo nádrží, ktoré spravuje ten istý prevádzkovateľ. Aby sa zariadenia mohli považovať za rovnakú prevádzkareň, očakáva sa medzi nimi určitá geografická blízkosť. Môže ísť napríklad o niekoľko klietok umiestnených v zálive pri tom istom ostrove, ak patria tomu istému prevádzkovateľovi. Klietky na rôznych oddelených miestach pozdĺž pobrežia rôznych malých ostrovov súostrovia, ktoré sa zbiehajú do jedného miesta, by sa takisto považovali za tú istú prevádzkareň, ak majú toho istého prevádzkovateľa.

Pri vymedzovaní tejto činnosti sa kapacitná prahová hodnota vzťahuje na úroveň zariadenia. Preto by sa pri určovaní počtu zariadení v rámci jednej prevádzkarne malo postupovať opatrne, aby sa zabránilo tomu, že zariadenie neúmyselne klesne pod kapacitnú prahovú hodnotu stanovenú v prílohe I k IEPR. Preto je dôležité vymedzenie pojmu „technické prepojenie“ (pozri oddiel 4.1). Technické prepojenie v prevádzkarni morskej akvakultúry znamená, že viaceré klietky, ohrady alebo jednotky sú fyzicky alebo funkčne prepojené napríklad prostredníctvom spoločnej infraštruktúry (kŕmenie, vodné systémy, monitorovanie) alebo logistiky (napríklad centrálne miesto na skladovanie krmiva, manipuláciu s chemikáliami, zber a odstraňovanie odpadu) a sú riadené ako jedna produkčná operácia.

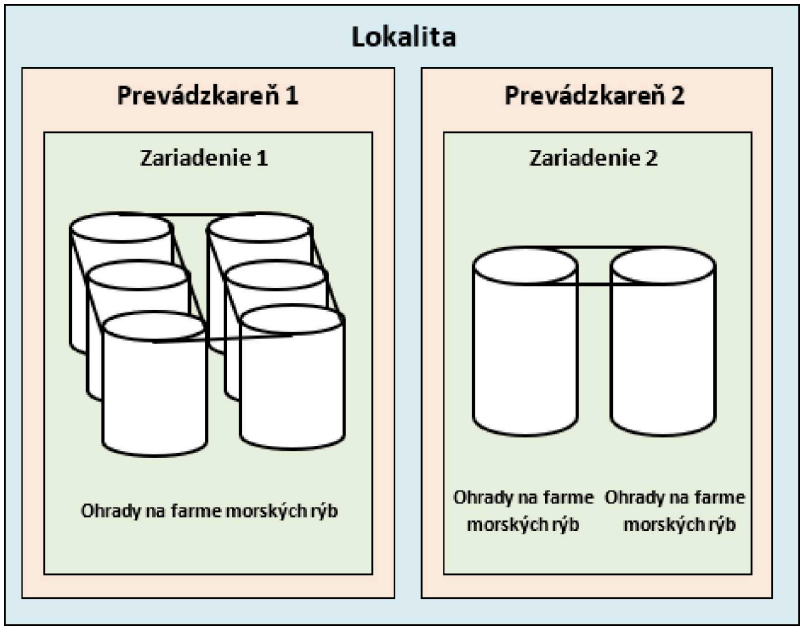
Hoci rôzne vodné druhy môžu vyvolávať rôzne environmentálne obavy, ich samotná prítomnosť nie je opodstatneným dôvodom na rozdelenie tej istej prevádzkarne na viacero zariadení, keďže opis tejto činnosti nesúvisí s druhmi. V rámci akvakultúry sa môžu vyskytnúť prípady, keď jedna spoločnosť vlastní súbor ohrád, ale niektoré ohrady sú (dočasne) využívané spoločne s inou spoločnosťou/iným prevádzkovateľom. V tomto prípade by sa súbor ohrád mal považovať na základe vlastníctva ohrád za jednu prevádzkareň. Vlastník by bol zodpovedný za oznamovanie všetkých emisií od všetkých prevádzkovateľov, ktorí používajú jeho ohradu (ohrady). Upozorňujeme, že používanie pojmu „vlastník“ v tomto

kontexte je výnimkou zo všeobecného používania pojmu „prevádzkovateľ“ v celom tomto usmerňovacom dokumente. V situácii, keď sa príslušný orgán rozhodne kvantifikovať uvoľnenia v mene prevádzkovateľa, ako je to uvedené v článku 6 ods. 9 nariadenia IEPR, prevádzkovatelia tak nebudú musieť robiť sami a oznamovať ich svojim orgánom.

Na obrázku 5.16 je zobrazený scenár, v ktorom každý z dvoch prevádzkovateľov spravuje farmu s rôznym počtom jednotlivých ohrád. Tieto ohrady sú zvyčajne spojené dohromady a vytvárajú technické prepojenie, ktoré sa v akvakultúre označuje ako farma. Naopak, na obrázku 5.17 je znázornený trochu odlišný scenár, v ktorom sú zariadenia 1 a 2 vo vlastníctve tej istej spoločnosti, ale môžu v nich byť umiestnené ryby patriace iným spoločnostiam. Ako už bolo vysvetlené, tieto zariadenia patria na základe vlastníctva do jednej prevádzkarne (prevádzkarne 1). Okrem toho obrázok 5.17Figure 5.17 zahŕňa veľkú nádrž s rybami, ktorú prevádzkuje iná spoločnosť a ktorá predstavuje samostatnú prevádzkareň.

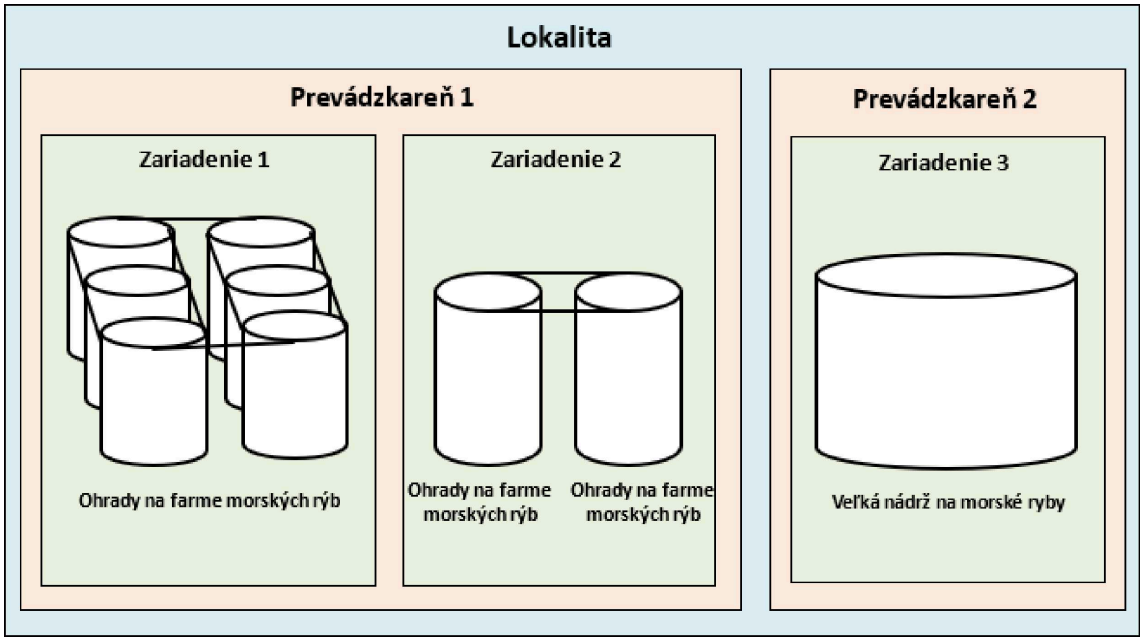
Obrázok 5.16

Príklad farmy morských rýb s dvoma prevádzkovateľmi

Obrázok 5.17

Príklad farmy morských rýb s viac ako jedným prevádzkovateľom

5.7.6. *Zariadenia na montáž a/alebo demontáž lodí a na nanášanie alebo odstraňovanie lodných náterov, ktoré majú kapacitu pre lode s dĺžkou aspoň 100 m*

Táto činnosť (činnosť 8 podľa IEPR) zahŕňa veľmi odlišné procesy (t. j. montáž, demontáž, nanášanie alebo odstraňovanie náterov). V zariadení sa vo väčšine prípadov vykonáva len jeden z týchto procesov. Výsledkom je zvyčajne vzťah jedna k jednej medzi prevádzkarňou a zariadením v prípade tejto činnosti. Veľmi veľký komplex, ktorý vlastní ten istý prevádzkovateľ, by však mohol mať rôzne sekcie venované každej z týchto činností (napríklad jednu sekciu na montáž lodí a druhú na ich natieranie; obe sekcie pre lode s dĺžkou aspoň 100 m). V tomto prípade by sa mali oznámiť dve zariadenia v prevádzkarni, pretože vplyvy na životné prostredie sú odlišné a procesy spolu nesúvisia.

5.7.7. *Elektrolýza vody na výrobu vodíka v priemyselnom meradle – zariadenia, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti prílohy I k IED*

Táto činnosť sa vzťahuje na zariadenia, v ktorých sa vykonáva elektrolýza vody, ktorá nespadá pod činnosť 6.6 podľa IED (vymedzenú ako „elektrolýza vody na výrobu vodíka, ak je výrobná kapacita viac ako 50 ton za deň“). Príslušné orgány by mali na vymedzenie zariadení použiť rovnaké kritériá ako pri zariadeniach spadajúcich do rozsahu činnosti 6.6. Dôvodom je, že ide o rovnakú činnosť, ale s rôznymi kapacitnými prahovými hodnotami.

6. ZÁVER

V tomto usmerňovacom dokumente sa poskytujú podrobné informácie o tom, ako by mali oznamovatelia údajov identifikovať a oznamovať lokality, prevádzkarne a zariadenia podľa IEPR. Zdôrazňuje sa v ňom hierarchická štruktúra oznamovania požadovaná podľa IEPR a IED na základe nariadenia Inspire, ktorej cieľom je uľahčiť integráciu priestorových a environmentálnych údajov na účely tvorby politík.

V usmerneniach sa vysvetľujú rozdiely a vzťahy medzi lokalitami, prevádzkarňami a zariadeniami vrátane kritérií na identifikáciu technických jednotiek, stacionárnych zariadení a priamo súvisiacich činností. V dokumente sa pozornosť venuje aj zložitosti určovania toho, kedy by sa viaceré zariadenia mali na základe technických prepojení a operačných závislostí považovať za súčasť jednej prevádzkarne.

Z analýzy súboru údajov z registra priemyselných lokalít EÚ z roku 2022 vyplynulo, že väčšina prevádzkarní má vzťah jedna k jednej so zariadeniami, pričom medzi jednotlivými členskými štátmi existujú určité rozdiely.

Zložité situácie si budú vyžadovať individuálne posúdenie a môžu si vyžadovať konzultáciu s autormi povolení v príslušnom orgáne, s EEA alebo s Komisiou. Asistenčné pracovisko (helpdesk) EEA pre priemysel môžete kontaktovať na adrese industry.helpdesk@eea.europa.eu.